

Адреса Редакції і Адміністрації
„УКРАЇНСЬКИЙ ГОЛОС“
ПЕРЕМИШЛЬ, Побережжя ч. 1/1.

Корто П. К. О. в Варшаві № 142.807
Передплата в краю вносить 10 зол.
річно, 5-50 зол. піврічно, 3 зол.
чвертьрічно. В Чехії кварталю
18 ч. к. Передплату з Чехословаць-
чини складати на корто Адм. „Укр.
Голосу“ в Zivnostenska Banka
v Praze). Для Франції 60 фр. річно
для Америки 2 1/2 дол. річно.

Ціна промірника 25 с.

Редактор приймає щодня від год.
11—1.

Рукописи Редакція не повертає, не-
оплачених писем не приймається.

УКРАЇНСЬКИЙ ГОЛОС

політично-економічний орган

ТАРИФА ОГОЛОШЕННЯ
За текстом за 1 вірш міліметровий
одношпальтовий (сторона має п'ять
шпальт анонових) 0-30 зол. для
дрібних промисловців укр. інст.
0-20 зол. Дрібні оголошення по 0-15
зол. за слово, найменше дрібне
оголошення 1 зол. для шукаючих
праці подані безпосередньо до Адм.
ністрації по 0-15 зол. за слово.
Оголошення в тексті 150%, дорож-
ші, на першій сторони 300%, до-
рожші. Рахунки платні і заскар-
жалні в Перемишлі, а заовляю-
чий анонс вже тим самим без за-
стережень годиться на це.

22. СІЧНЯ.

НАЦІОНАЛІСТИ!

День 22 січня є Святком Української Соборності, повинним для всіх організованих націоналістів. Цей день входить в національну свідомість українських націоналістів, не лиш як спомин світлої хвилі минулого та поклін дорогій цінності — традиції, — 22. січень — це верховне гасло цілої програми українського націоналізму.

За нами історичний акт злуки двох Українських Держав, в єдинену державну організацію. — За нами політична боротьба провідників національного визволення, що розбіжними своїми плянами перші знівечили акт злуки. Ідея всеукраїнського єднання не перемогла політики сепаратизмів та духа територіального патріотизму в широких колах обох частин українського громадянства. За нами розгром обидвох українських армій, які, не маючи в основі своєї діяльності єдності політичного проводу, — не могли втриматись перед переважаючою навалою ворогів і, хоч побіджені на полях бою, увійшли в історію повними моральними побідниками, полишаючи для нащадків велику традицію соборного чину. Правда, українська армія була тою силою, що найрішучіше домагалась соборної державності та після її створення найдовше її підтримувала. Однак цій армії не вдалось віддати останній свій боєвий вистріл під прапором української державної єдності.

Нове поневолення, політична анархія, поглиблений провінціалізм, орієнтація на ворожі зовнішні сили, незалежна боротьба між українськими політичними таборами — оце наша сучасність, — наслідок гнилих основ минувшини, яка не вміла створити єдиної політичної ідеї.

Шлях великого єднання, співпраця духа й рук — перед нами. Тільки простуючи ним можна пробитись крізь велетенський опір дійсності, внутрішньо-української і зовнішньо-ворожого. Серед таких складних умовин приходиться нам підготовляти боротьбу за нову українську державність. Критичне відношення до перебігу недавніх спроб національного визволення виявляє, що діялось воно при слабкій національній свідомості широких кол та ще меншій їх політичній підготованості. Це були головні причини невдач і вони дозволили нашим національним ворогам за допомогою розкладових гасел зіпхнути українські маси з простолінійного національно-державного напрямку на манівці партикулярних станових і класових інтересів та розбивши суспільний фронт боротьби і розпорозивши енергію нації опанувати її територію та піддати її саму всесторонній неволі. На це підлягає загального розбиття займанщини кидують неустанно зерно отруї, щоб на все унеможливити відродження і розвиток ідеї української державності. Всіми можливими засобами намагаються вони створити в лоні сучасного життя українського народу політичні течії, які своєю політикою підтвердили і закріпили сучасний стан займанщини.

Однак всі ці спроби, відки вони не походили не в силі зіграти розкладової ролі, нині, в період українського ренесансу, коли то нація найболючіше відчула на власнім тілі хижацькі зуби і зрозуміла, що воля — це життя, неволя — це смерть. Вона пробуджується на всіх ділянках до творчості, вона хоче встати нараз як неподільна цілість, тому вона починає всею здоровою частиною гоїти нанесені їй рани.

Без морального здоровля українська нація не зможе вибороти собі завітну волю. Нині, в одинадцяті роковини 22. січня, стоїмо на вступі рішачого бою за внутрішню моральну і політичну єдність української нації. Боротьба, що її піднімають молоді лави, нелегка, бо за плечима наших внутрішніх ворогів стоять їх протектори — наші зовнішні національні вороги. І зломити своїх та ударемнити раз на все затію чужих, ворогів, — це наше завдання.

22. січень — нехай буде гаслом духової соборності та єдності національної волі, з якої зродиться одна політична думка і один національний чин. Націоналісти, які дали вже в наші дні почин цій ідеї соборності, зобов'язані простувати незломно далі до раз означеної мети і поборювати мужно і безпощадно всі перешкоди на шляху своїх державницьких стремлень.

Націоналісти! День 22. січня 1930. р. буде першим святом, яке відсвяткують вчисто всі організовані українські націоналісти на місцях, та своєю організованістю дадуть українському громадянству доказ, що вони не тільки кидують гасла, але працюють спільними зусиллями для повного й достойного їх виконання.

„Свято української соборності“ — це обов'язок спільної праці українських націоналістів.

Націоналісти! Святкуйте 22. січня!

Геть з большевизмом!

РЕЗОЛЮЦІЯ-ПРОТЕСТ

лекторського персоналу Української Господарської Академії в ЧСР., ухвалена 14. XII. 1929 р. в справі масових арештів в Україні.

Вже десять років панує на Україні большевицька окупаційна влада. Вже десять років червоний терор пляномірно винищує національно свідомі елементи українського населення. Тисячі й тисячі селян, робітників та інтелігенції було страчено або гинує в большевицьких казачках за вірність своєму народові. Большевицьке Державне Політичне Управління (бувши Чека) — ця модерна форма колишньої іспанської інквізиції — затопило у потоках крові безчисленні жертви стихійний, масовий протест українського населення проти московсько-комуністичної окупації рідного краю.

Видно, однак, що всього цього було замало для певності т. зв. Радянського Уряду України, експозитури Москви у Харкові, і що не помогла йому і „українізація“ України, цей замаскований спосіб керування Україною українськими руками. Тому цей Уряд інсценує тепер у Києві жахливий монстр-процес проти української інтелігенції, що загрожує смертю найкращим українським культурним діячам, які мали мужність залишатися на батьківщині підчас червоної окупації і чесно продовжували свою працю для добра власного народу. Іхня культурна, аполітична діяльність віддавна вже була сіллю в оці харківської Чеки, яка лише тепер найшла потрібним виступити проти них з таким процесом, закидаючи їм протидержавну роботу у „Союзі Визволення України“ з метою нібито повалення большевицького ладу на Україні і заведення там європейського політичного режиму.

Цей проктований політичний процес у Києві має бути нічим іншим як погромом української інтелігенції взагалі. Офіційно він ведеться проти т. зв. „єфремовщини“, себто проти найчільніших представників української інтелігенції з академіком і довголітнім віцепрезидентом Української Академії Наук у Києві С. Єфремовим на чолі. С. Єфремов — це видатний історик української літератури, громадський діяч та публіцист, що як в часи царської реакції так і нині, за червоного терору, безкомпромісово боронив українську справу. Дальшими головними оскарженими у цьому процесі є: п. Володимир Чехівський, чільний провідник автокефальної української церкви, професор історії Йосип Гермайзе, видатний педагог Дурдуківський та інші. У зв'язку з цією справою заарештовано сотки людей з рядів української інтелігенції, особливо з рядів народного учительства.

Мета цього процесу ясна: з одного боку пляновий погром української інтелігенції, цього мозку кожної нації, з другого — відвернення уваги українських народних мас від започаткованого Москвою нового наступу проти економічної автономії радянської України в напрямку повної ліквідації її державності.

Процедурально ця судова розправа ведеться Радянським Урядом з порушенням найелементарніших умов нормальної юстиції. Чека наперед мобілізує громадську опінію Українці проти оскаржених, виявом чого є інсценування віча і заяви з домаганням якнайсуворішого покарання (Докінчення на стор. 3-ій)

Рівнання на найнище.

Кілька уваг на теми нашої преси.

В. П. — Дуже часто дістаємо до Редакції листи наших читачів з прихильно подуманими заввагами, мовляв: Шановні панове, все це, що пишете ми самі очевидячки дуже добре розуміємо, але пробіг пішіть трохи „популярніше“, бо „простий народ“ вас не розуміє. „Кидайте масам для травлення більш живого м'яса“ — так висловився один з наших прихильників і в отім вислові скривається весь духовий підхід нашого пересічного читача до газетного слова (на другій сторінці 3. П!) „Пішіть популярніше“, і під тим наші люди розуміють: пишть примітивніше. Популярність розуміють у нас дуже часто не як простість, але як — простакство.

Теж саміське торкає тем порушуваних в наших газетах. Мовляв: не пишть нашому хлопкові про манджурську війну, про репарації, про систему світової політики, про техніку звукової філіми, про мистецтво; все це його нічого не обходить. Пишіть йому про це, що його інтересує, про коні, корови і свині, пишть йому тільки про світ його вузького подвіря, бо все що лежить поза тим подвірем „хлопа“ не торкає. І тенденція йде не в цьому напрямку, щоб „хлопа“ тими річима заінтересувати, але в цьому напрямку, щоб самому звужитись і вміститись на тіснім подвірю „хлопського“ думання. І очевидячки, раз хтось думає, що наш „простий народ“ складається зі самих простаків і тупоумих хамів, той завсігди буде до простолуддя по простакські підходити і простакськими способами його „брати“.

Питання „живого м'яса“ і вказівка на „популярність“ польської преси приводить зрештою до цього, що наші газети починають уподібнюватись до газетної „культури“ нашого західного сусіда. Коли докладніше переглянути бодай одно число якогонебудь „Kurjerka“, побачимо, що за матеріал складається на його „популярність“. Убивства, рабунки, крадіжки, підпали, скандалістика найгіршої сорти, витягання найбільш інтимних чужих особистих і родинних справ для потіхи народу, публічне прання всякого рода брудів, криміналістика з під темної зірки, побуджування найгірших людських одиничних і збірних інстинктів, — ось оце „живе м'ясо“ якого так дуже прагне наш читач. Потурати цьому воїм збільшення накладу газети, во їм збільшених видавничих заробітків, це не тільки рівнання на найнище, але й свідомий злочин над власною суспільністю, злочин, який зрештою гірко на отій-же таки суспільності піметитися.

За яку ціну — все одно! — аби тільки придбати собі читачів. Від деякого часу маємо в нашій пресі класичний приклад цього рівнання на найнище, цего „брання“ читача буквально „мясом“. Один з наших журналів чваниться, що — небувала у нас річ — придбав двадцять і кілька тисяч читачів! Однак придбав він їх не за ціну заінтересовання самою газетою та її змістом, але за ціну — премій на корови. Так приучується систематично читачів до підпирання якоїсь справи не ради неї самої, але ради зв'язаного з нею матеріального інтересу. Так приучується систематично людей до газети не тому, що вона українська, що вона ширить певну ідеологію,

що вона накликає до цієї чи іншої суспільної поведінки але тому, що вона підкуплює людей матеріальним зиском. Так приучується маси дивитися на світ крізь призму — грошей. І не диво, що коли ота сама газета покличе колись маси до якогось ідеалістичного пориву, до війни чи зтяжкого суспільного змагання, оті самі маси привчені до хабарних скажуть: підемо, коли дасьте нам за це кожухи, всім в родині чоботи і по дві корови. Цей метод примінювано вже раз у насде, моралізуючи маси обіцянками „соціалізація“, поділу панських ґрунтів, фабрик, тощо, неначебо національний порив, пролив крові, ідейне змагання і самовідречення можна було купити — коровами. Чим це скінчилось в справі відродження нашої державності — всі знаємо. Провадиться осьтак гру на найнище, плакається не ідейність, духовість, почуття обов'язку і повинності, але найбільш обскуризм, туполобий вічно захланний, низький матеріалізм. І що найбільш пікантне: ота сама коров'яча газета заявляє, що стоїть на ідеологічній позиції найбільш ідейного націоналізму! Якщо це робив якийнебудь „Сель-Роб“ чи якась інша газета що стоїть на платформі грубого матеріалізму, то це було якраз для неї відповідне і зрозуміле. Але — „націоналісти“...?

Виправдуюча говірка, що „нині це робить скрізь“ зноваж таки характеристична для цего „популярного“ способу думання. Дуже часто виправдується шкідливу всьчину тим, що „є від нас ще гірші“. Осьтак передовсім в справі преси наші люди показують на польську пресу. Але ніколи не покликуються на пресу скажимо — англійську. Для редактора англійської газети не існує таке питання: чи читач буде все розуміти. Він знає, що робітник в якого руки та газета йде вчитаться в справу і сам постарастесь незрозуміле зрозуміти, сам підтягнеться до належного способу думання; цей робітник йде кілька щаблів в гору, у нас журналіст злезить з правила кілька щаблів в низ. Як Англія довга і широка, там не найдете ані одної коров'ячої газети, але найдете мільйони робітників які купують читають і розуміють „Таймса“, отого самого, що його перекладеного на українську мову не розуміли навіть наші — інтелігенти. Але там редакторів не залюкує страх за чужі слова, ані за чужі читачеві теми. Там йде рівнання на найкраще. І з цего підходу до справи родиться сила, сила особистості, сила класу, сила нації!

Газета не сміє бути філософською розвідкою. Але вона теж не сміє бути потуранням простактву. Куплення газети не повинно бути актом ласки читача, якимось патріотичним чином, але теж газета не сміє бути хабаром, ловушкою. Газета мусить не тільки приносити вісти але теж мусить в невеликій мірі маси вчити і виховувати. Але хабарами, киданням живого м'яса сензацій, — суспільностей не виховується. Всі сильні суспільності виховується плеканням почуття обов'язку, повинності, жертвенності, і передовсім плеканням обов'язку праці над самим собою. Бути кращим, а не бути гіршим — ось засада всіх сильних! Засада, яку повинен засвоїти собі кожен український читач.

ОТВЕРТИЙ ЛИСТ ДО П. ПОСЛА ДМИТРА ПАЛІВА.

Пане После!

Стою перед дивним і мені не зовсім зрозумілим явищем: від деякого часу Ви почали і систематично продовжуєте своєрідну „винущуючу“ компанію звернуту проти „Українського Голосу“, проти його ідеологічно-організаційного круга і — last but not least — проти моєї особи. Ота Ваша „кампанія“ йде в двох площинах, передовсім в близькій Вам пресі і крім цього, поза пресою. Що торкає преси, від 20 листопада мин. року аж до нині появилсь у редакційному Вами органі „Новому Часі“ п'ять статей чи теж звідомлень, в яких посередньо — щоб висловлюватись оглядно — піддаєте критиці поведінку „Українського Голосу“, близькою до його ідеологічно-організаційного круга і поведінку мою. („Новий Час“ — в числах 131, 134, 145 за 1929 рік і числах 1 і 2 за 1930 р.) Разом з тим, поза пресою, чи то в розмовах з посторонніми людьми чи то у Ваших листах, що їх мені поставлено до розпоряджності, видаєте про цілу оту „сауса Український Голос — організовані націоналісти — Пеленський“ часами навіть дуже різкі осуди і ширите своєрідного характеру вісти, з цєю метою, щоби — як висловився публично один з Ваших найблизших співробітників — „скрутити мені карк“. Ос'як виступаєте — щоб вживати висловів Сергія Ефремова — роз як „лицар без забрала“, отверто і ясно, під своїм повним іменем і прізвищем, і цей метод боротьби (як що Вам її так конечно потрібно) — я широ вітаю. Однак виступаєте теж „під забралом“, поза межами контрольованої громадської думки, і вже на тім місці, як приневолений Вам заявити, що метод „під забралом“ я — різко осуджую.

Тотез, я не буду реагувати на всі оті „татарські вісти“ відносно „Українського Голосу“ і близьких до його людей, хочби Ви ще так дуже намагались приклеїти нам абсурдний ярлик „уенерівщина“, „польонофіліства“, „отаманії“ і „свідомо широної анархії“. Зі сплетною воювати годі! Буду теж відповідати Вам лише остільки, оскільки виступаєте „без забрала“, отжеж у близькій Вам пресі.

Признаюсь, що ціла ота „кампанія“ мене спочатку широздивувала. Я її не розумів, не міг зразу збагнути, як це так Ви прийшли до свого „карколомного“ рішення та й на віщо воно Вам взагалі здалось. Ваше відношення до справи української націоналістичної організованості, до „Українського Голосу“ я уявляв собі цілком інакше! Правда, коли „Український Голос“ став уперед твореними Вами фактами, то ніхто з його круга тих фактів ані трохи не перелякався. Але війни з Вами ніхто не хотів, аж доки Ви самі не почали творити виступами в „Новім Часі“ атмосфери скандалістики, аж доки Ви самі не постарались о „розвеселення для народу“ творючи — gaudium пересварених націоналістів. Всі оті виступи „Нового Часу“, ідеологічно-організаційний круг „Українського Голосу“ був склонний вважати якимось непорозумінням і ддятого теж, я, як відповідальний за „Український Голос“, лишив справу вяснити, занитати Вас чого властиво хочете і — взагалі — раз уже поговорити з Вами на розум. Але трапилось, що заки цей замір міг бути з технічних причин здійснений, появилсь Різдвяне число „Нового Часу“ — а в ньому замітка про відносини серед перемиської націо-

налістичної молоді разом з частиною знаменитих „резолуцій“ одної частини цієї молоді. Всякі балачки і вяснювання непорозумінь зробились з тою хвилиною для „Українського Голосу“ цілковито безпредметові. Поміщуючи оту замітку („Новий Час“ з 6 січня 1930. Ч. 2 (760) п. з.: „Про демонстрації в Перемишлі), Ви — чейже вповні цього свідомі, що берете в оборону неправедну справу і своєю особою заслонюєте оден з найгірших винив пайдократії, зірвали цей останній місток яким можна було дійти до порозуміння. Вміщення цієї замітки переконало „Український Голос“ остаточно, що Вам не залежить на праведності тої чи іншої справи, що Ви хочете боротьби за всяку ціну, що Ви „не на шутки а в серйоз“ рішились відносно „Українського Голосу“ на „ломку костей“ — і що вживаєте і очевидно чі і надалі вживатимете навіть таких засобів, як — сауса Перемишль.

Г'оскільки Ваше негативне становище, що Ви його заняли супроти „Українського Голосу“ і справи української націоналістичної організованості — могло здаватись спочатку незрозуміле, остільки теж, воно починає бути аж занадто ясне, якщо докладніше приглянутись кращим відносинам виступам в „Новім Часі“ і цілій отій розпочатій Вами кампанії. Істнує кілька важливих причин, які Вам веліли розпочати напасть на „Український Голос“ і братись в боротьбі за дуже, навіть дуже сумнівні засоби.

Перша і мабуть найважливіша причина це те, що Ви побачили в націоналістичнім „Українським Голосі“, не товариша з яким треба пліч-о-пліч йти по одній політичній дорозі, не комбатанта одної справи, але свого конкурента. Як довго був „Український Голос“ гетьманський, Ви його не чіпали, але Ви причепились до Українського Голосу“ відколи він став на платформу організованого українського націоналізму. Ті факти не є випадкові, вони мають свій питомий зміст. До цього часу Ви тримали в краю свого рода монополію на націоналізм. Але де є той чоловік на всій Західній Україні, що вмівби сказати, що цей націоналізм уявляв зі себе ідеологічно, організаційно, політично, культурно, тактично і т.д.?

Де, коли і як було сконкретизоване Ваше націоналістичне вірування в певну означену програму? Де була написана ота буква націоналістичного закону, що мала бути межею і справником Вашої політичної роботи? Де і який Ви мали і признавали над собою і своєю роботою контрольний орган? Хто і що, який чоловік і який устрій був для цього покиданій, щоби вирішав, що є в Вашій роботі націоналістичне а що ні? З неого, що Ви називали націоналізмом Ви викинули задалегідь порядкуючий, обмежуючий, спрямовуючий і контролюючий елемент організованості. І Ваш націоналізм, це було справжнє широке, розлоге українське гуляйполе, на якому Ви герцювали, як і куди тільки хотіли. Чого Ви тільки не назвали на протязі своєї політичної дороги — націоналізмом? В свій час Вам було вигідно називати націоналізмом безпартійність і боротьбу з партійництвом. Тоді Ви були попутчиком „Заграві“. Потім, Вам запропоновано мандат, і осьтак, Ви почали ширити діяментральну до загравізму „ідеологію“ удівства а націоналізмом Ви назвали відтепер не безпартійність але найгрубіше, найбільш обскурне і анахронічне га-

лицьке партійництво. Куди Ви тільки не пробували встрявати зі своїми „націоналістичними“ двома грейцарами, з ким Ви, старий „загравіст“ не пробували загравати? Ви мали дуже широкий „діапазон“ так само у своїй „внутрішній“ як і „зовнішній“ політиці і Ви зміли — виїшовши з кругів найбільш боевої молоді перекидатись до різних таборів скрайнього колтунства і опортонізму.

Але Вам з тим гуляючим націоналізмом було вигідно. Ви його начебто осіддали і почали на нім їздити, почали скакати на тім конику весело від табору до табору. Ви на нім доїхали навіть до Варшави. Ви що правда не зрозуміли політичного і суспільного змісту націоналізму, ані не поробили з його тих організаційних висновків, що насувались вже зі самої натури річи. Ви підхопили одно: що націоналізм зростає серед мас, що правда, як реакція на цілковито схиблену визвольну і суспільну політику нашої провідної парламентарної репрезентативності. Однак, Ви побачили в зростаючій націоналізмі не цілю але щопиш засіб для роблення своїх політичних гешефтів. Так втворились і цілими роками продовжувались абсурдні ситуації, що не служачи націоналізму але ним послугуючи, Ви страшили УНДО націоналістами а націоналістів Ундом, шахували одних другими і між ними вросла в роль „сильного мужа“. Хоча Ви мали для цього в свій час всі можливості, Ви не скапіталізували організаційно зростаючі ідеї, Ви прогрірили справу організації молоді, Ви не кинули і не пробували навіть здійснити ані одної, органічно з націоналізмом виростаючої ідеї. Ви звали і звете себе націоналістом, але Ви не мали і не маєте якої небудь завершеної визвольної ані післявизвольної державницької устроєвої чи соціал-політичної програми. Ви звете себе націоналістом, але суспільно помімо наломлювання нових ставомо-корпоративних дійностей, Ви залишилися на позиціях партійно-політичної організованості, отже на позиціях довшого, царсько-королівського суспільного колтунства. Ви звете себе націоналістом, але в своїй культурній „політиці“ Ви додумались шопиш до — коровячої газети і конкурсу женської краси. І коли підтягнути підсумки Вашої „націоналістичної“ роботи — результати випадають у всякій справі дефіцитові.

Осьтак, при Вашім підході до справи, Ви мусіли побачити в людях, що бачать в націоналізмі не засіб а мету — свого конкурента. Це не є випадкова річ, що якраз ідею націоналістичної організованості Ви вяснили поборювати і всякими способами компромітувати. І в тому звязку — ось які постулати голошені „Українським Голосом“ викликають Ваш найрішучіший спротив:

„Тільки організованість і звязана з нею організаційна користь і дисципліна, послух власному прововоді і виконування належених завдань — є першою представовою чеснотою націоналіста.“

І ще вам не подобалося: „все інше, що свого націоналізму не є в стані запрягти в шори дисциплінованої організованості є „теж-націоналізмом“, диким українським гуляйполем, ідеологічним гайдамакством, що під заслоною „націоналізму“ робить свою темну розвалюючу бунтівничу роботу.“

І ще вам не подобається гасло націоналізму:

„Ставаймо під керму одного про-воду.“

(„Новий Час“ ч. 1. з 3. січня 1930 — стаття „Псевдореформатори“).

Боїтесь зорганізованого націоналізму, здисципованого під кермою одного проводу? Це зрозуміло, бо Ви росли і розвивались на почві його незорганізованості, його розбитості, його хаотичності. Але все одно, з Вами чи без Вас, — український націоналізм таки зорганізується! Цему й десять Ваших кампаній не перешкодить!

Є ще й інші причини, чому Вам кампанія з „Українським Голосом“ так дуже потрібна. В основі річі лежить проблема нашої тзв. політики „на зовні“ і політики „внутрі“. При отій партійно-політичній структурі Західно-українських Земель, яку живцем затаскано ще з блаженних австрійських часів, ми є сказані на зовні на повніську безсилість, дарма, що нас в Польщі понад 7 мільонів. Уся наша репрезентативність є образом повної політичної немочі так само в соїм як і за кордоном. Тотез, люде шукають собі вияву — в нутрі власної суспільності. Так твориться своєрідна „супрематія внутрішньої політики над зовнішньою“. На підложу зовнішньої немочі, політична „енергія“ репрезентативності виладоується в здвоєній і потрвоєній партійно-політичній гризні. До цього, щоби опанувати і знайти в польській дійсності, щоби в нутрі і на зовні поставити конкретну систему політики визволення — демократична виборна репрезентативність очевидячки не достостає. Але пани послі якось виявляють мусьят, щось робити мусьят, за „рух“ дбати мусьят і не достостаючи до висоти завдання в змаганні зі зовнішнім противником, — кидаются там більш завзято самі на себе, аби взагалі здавалось, що щонебудь робиться, що щонебудь всегтаки „політично“ діється. Ця система блефів примінюється не від нині. Якось тихо стало Пане После в останніх місяцях довкола Вас! Ви очевидячки потребували трохи „руху“, трохи сензації, мусіли відсвіжитись в пам'яті виборців і Ви — знайшли собі „Український Голос.“

Раз уже рішившись на „ломку костей“, ви не перебіраєте в засобах. Використовуєте передовсім в нельояльній епосіб обставину, що в існуючих умовах не завжди можна так відповісти, як треба було Вам відповісти. В той спосіб безкарно інсинууєте мені, не начеб то я голосив, „що проводом буду „Я“, та що „історія може зачинатись тільки від „мене“. В іншій числі „Нового Часу“ (ч. 131, з 1929 р.) кажете, що „щось тут“ з тим націоналізмом „неясно“, зовсім так, не начеб Ви нині з неба впали, не начеб Ви, якраз Ви, повстання, зросту і політично-ідеологічного змісту цього круга не знали на яким „Український Голос“ базується, не начеб Ви самі з цього-ж таки джерела сили не вирости, що правда, аби його потім, з тим більшим озлобленням казамутити. На струмується перед жадною інсинуацією, як от в 134 числі „Нового Часу“ з 27. лист. 1929 р., коли своему співробітнику, д. Осипу Боднарівичу, дозволюєте називати групу, „що зачинає тепер гуртуватись біля перемиського „Українського Голосу“ — *бєбістами!!!*“ Неправдою живете і неправдою воюєте, коли пишете в 2 числі (Різдвянім) „Нового Часу“ з 6. січня, не начеб в Перемишлі „істнує вже 4 групи націоналістів, які себе поборюють, і між рядками ставите справу так, не начебто моя поява в Перемишлі була причиною розбиття. Колиж навіть на далі істнує 4 групи, то

це є шопиш сумна сладщина Вашої власної організаційної роботи серед молоді! Той саміський образ роздроблення, распрі і пожираючої себе взаємно груповості — представляє від ряду літ наша молодь кожного більшого міста чи місточка, та ще до недавня представляло ціле наше краєве студентство взагалі. Бо й справді, який організаційний образ представляла наша молодь за ті довгі роки, коли Ви на краєвім ґрунті репрезентували — націоналізм? Вичисліть, назвіть Ваші організаційні досягнення серед молоді, професійні, ідеологічні, політичні, культурні? Не чотири, чотиреста і більше поборюючих себе „груп молодих націоналістів“ можнаб назвати в краю — все це результат Вашої репрезентативної „націоналістичної“ політики, результат вічевої партійної системи, вірна відбитка Вашої власної громадської поліси. Молодь ота, взоруючись на Вашім прикладі і Ваших методах — бачить усе життя й свої політичні завдання з перспективи віча, знає тільки методи віча, від ряду літ проявляє себе тільки у вічах, вічевій гризні, ненависті і партикулярності. Вона думає вічевими категоріями, і лише з трудом наломлюється, після років вичування, до твердої конструктивної творчої громадської роботи.

Але йдете в своїх методах „боротьби“ і „ломки костей“ ще далі, доходить а починається — звичайна провокація. Ос'як вміщете знамениті „резолуції перемиської молоді“, і ота оборона найбільш очевидного бунту і анархії у цілком логічним завершенням Вашої політичної думки, останньою Вашою громадською консеквенцією. Випадало тільки, щоби Ви, поміщуючи ті резолуції були послідовні до кінця і станули в провіді тих, що в резолуції застерegli собі „свободу ділання“ і прийшли разом з ними — вимушувати на Ред. У. Г. сатисфакцію. Слідби Вам тільки пам'ятати, що палка ота, яку Ви своїм останнім виступом в „Новім Часі“ санкціонували в руках т. зв. „перемиської молоді“ має два кінці, і що її другим кінцем Ви в разі чогось, напевно мусілиб обірати.

„Український Голос“ і близький йому ідеологічно-організаційний круг не боїться опозиції. Навпаки, завжди її привітає, бо добра опозиція є половинною успіху. Але У. Г. не потуратиме вічевій скандалістичній, вічевим методам і вічевим писанням, ані теж Вашим польським виборчим способам підходу до справи. Не тудя дорога.

Зрештоуж, Ви хотіли війни. Ви її будете мати.

Зенон Пеленський.

ЛЯБОРАТОРІЯ ТЕХНІЧНО-ДЕНТИСТИЧНА з ординацією Д. КРАВТА

Перемишль, Міцкевича ч. 3.

Виконує

порцелянові пльомби, порцелянові палени корони, ясна і шокі з рожевої порцеляни, містки без корон, штучне озублення без піднебіння, регуляція зубів.
Години прийнят від 9 — 1 і 1-7.

НАКЛАДОМ ВИДАВНИЧОЇ КООПЕРАТИВИ „НАШ КРАЙ“ В ПЕРЕМИШЛІ ПОЯВИТЬСЯ НЕЗАВАРОМ ОДНА З НАЙКРАЩИХ КНИЖОК, ЯКІ ДОСІ БУЛИ ПОЯВИЛИСЬ НА УКРАЇНСЬКОМУ КНИЖНОМУ РИНКОВІ:

„ЗОЛОТІ ВОРОТА“

Альманах Січових Стрільців.

Альманах матиме біля 100 ілюстрацій, 23 воєнних ситуаційних планів та кілька таблиць з фотографічними знімками стрілецької Ради, старшин, підстаршин і стрільців С. С. Книга матиме поверх 20 аркушів друку і відбита буде на найкращому ілюстраційному папері. Кольорову обгортку і графічні оздобы виконав артист-маляр Павло Ковжун.

„Золоті Ворота“ замовляти можна шляхом підписки, виповнюючи підписний листок, що є долучений до проспекту. Проспект висилається безплатно. Хто бажавби його мати зволить повідомити про це Видав. Кооперативу „Наш Край“, Перемишль, вул. Побереже 1. Підписка кінчатсь 20. лютого цр. Хто в часі підписки замовить „Золоті Ворота“ користає зі значної знижки ціни.

(Продовження зі стор. 1-ої)

ня арештованих. Слідство ще не переведене і не закінчене, а проте більшовицькі уряди та навіть прокуратура дозволяють собі наперед передришати вирок, що має бути „висловом князівської несприятливості революційного трибуналу“. Ожже свідомі і програмове підготування т. зв. Юстиціоруду. Жертвою цієї провокації мають стати люде, „злочином“ яких було хіба те, що вони і під більшовицькою окупацією не зраджували свого народу та не втратили своєї людської гідности.

Історія знає мало прикладів таких жахливих замахів на людське сумління, як цей антиукраїнський процес у Києві. Булоби непростим злочинномовчати і не протестувати проти цього більшовицького нападу на найсвятіші і невідмані людські права. Одначе населення України в позабавлені змоги вільно і правдиво висловити свою думку, як про це красномовно свідчать успіх Чехою переведеного „стадного плембсциту“, бо під загровою урядового терору воно або мусить мовчати або з примусу маніфестувати прилюдно свої симпатії до катів власного народу.

Тому ми, члени латорського складу Української Господарської Академії в ЧСР, незалежно від ріжниць наших політичних переконань, однодушно і найрішучіше протестуємо перед цілим світом проти цих нелюдських способів вищення культурних сил нашого народу. Ми віримо, що світова громадська думка, яка завжди рішуче осуджувала прояви будь-якого терору, і в даному випадку зверне свою увагу та категорично напаятнує цей новий замах червоного терору на Україні, що прямує до задушення культурно творчих сил українського народу. Ми переконані, що українські культурні працівники, під більшовицьким режимом суцці, не дадуть себе зваяжати новими переслідуваннями і надалі будуть невпинно працювати над розвитком національної культури та ширенням її серед поневоленних мас українського народу.

П І Д П И С А Л И:

ПРОФЕСОРИ: Л. Бич, С. Бородавський, М. Вікул, Л. Грабінна, С. Гольдельман, От. Ейхельман, Б. Іванницький, М. Косюра, Б. Мартос, Б. Матюшенко, К. Маціевич, О. Мицюк, М. Славінський, С. Тимошенко, Л. Фролов, В. Чередиів, Ір. Шереметинський, Ф. Щєбринна, С. Комарецький. ДОЦЕНТИ: О. Бочковський, П. Вукіч, Б. Голіцинький, М. Добриловський, В. Доманицький, В. Іванис, О. Коваленко, В. Королів, Б. Лиснянський, І. Мазєпа, О. Михайловський, Я. Моралєв, В. Садовський, Б. Сокович, Ар. Чернявський, Л. Шрамченко. ЛЕКТОРИ: О. Безпалко, М. Зайців, Р. Димінський, В. Кучеренко, І. Івасюк, С. Мако, В. Мельник, Й. Мельник, О. Петрів, В. Приходько, В. Сапінський, М. Славінська, Гр. Шиянів. АСИСТЕНТИ: К. Безкровний, С. Володимирів, Б. Гловінський, Гр. Денсенко, С. Кулабай, М. Міткович, К. Осауленко, І. Островерщенко, О. Питель, К. Подольк, Б. Приходько, В. Прохода, М. Сочинський, Д. Усенко. Професорські СТИПЕНДІЯТИ: А. Куциньський, М. Літвицький, М. Малашко, Л. Мосєнда, О. Неділько, М. Штанько

Провід Студ. Гуртка в Сокалі рішуче протестує — в імені усього сокальського студентства — перед цілим культурним світом проти переслідувань і арештувань визначних українських діячів, доконуваних у останніх часах на Великій Україні. Рівнож протестує проти сучасного режиму накиненого Великій Україні жидівсько-московськими комуністами, та їхніми крівавами „чека“. З окрема Провід Студ. Гуртка цілковито одобрює всі жадання та постанови Студ. Віча з дня 21/ХІ 1929. р. у Львові, та заявляє свою повну, беззастрєжану солідарність та співпрацю у виконуванні тихже постанов. — Провід С. Г.

Ми, Українське Громадянство Устрік Долішних зібране на сходинах в дні 29. грудня 1929.

З радістю витавмо факт, що на надніпрянській Україні наростають з часом нові сили для боротьби з більшовизмом, проявом московського варварства і жидівської захланности.

Усім Братам з над Дніпра, тим, що мучаться в темних льохах чека і зимних соловєцьких казаматах і тим національним борцям, що на волі—шлемо щирий дружній привіт

і завзиваємо їх уидержати в боротьбі аж до побідного кінця.

Ми твердо віримо в побіду волюдимирового Тризуба над червоною окрівавленою звіздою.

Рівночасно протестуємо проти арештування наукових працівників, культурних діячів та свідомих селян і робітників, червоною зграєю, і осуджуємо як найрішучіше проти релігійний рух, яким комуністи хотять здеморалізувати укр. молодь, викоринити з неї усі шляхотні ідеали і в цей спосіб зробити з неї своїх прислужників-новітних яничарів.

Заповідаємо безоглядну боротьбу радянськості у всіх його відтинках, бажаємо, щоб усунено з укр. товариств радянськості, а вже рішуче тих, що сміли в який небудь спосіб обставати за катами з чека.

Погоджуємося з чином і резолюціями укр. студ. молоді 21/ХІ. 1929. і завзиваємо зах. укр. членів В. У. А. Н. до зложення ганьблячих гиятулів.

36 підписів.

Члени Сек. Укр. Студ. Союзу в Станіславові зібрані на ширших сходинах дня 9/ХІІ. 1929.

1) протестують як найрішучіше перед цілим культурним світом проти гноблення і арештування квіту укр. нації так з поміж інтелігенції світської і духовної як і з поміж селян.

2) пересилають жертвам того терору своє співчуття.

3) солідаризуються з виступом товаришів зі Львова.

4) протестують проти розбизання москвофільством укр. народу та заповідають як найрішучіший відпір сій мафії.

5) звивають все укр. громадянство солідаризуватися з молоді в боротьбі за права народу та поборювати хрунівську пресу і з права і з ліва.

(Слідують підписи).

Відгуки більшовицького терору в Болгарії. — В звязку з останніми подіями на Україні українські емігранти на згальних зборах Української Громади в Болгарії дня 22 грудня ухвалили слідууючу резолюцію:

„Піднести свій протест перед цілим світом проти неухваного насильства і терору червоної Москви на Україні.

Останні арешти наших культурних діячів і звязані з цим обвинувачення загрожують їм кривавою розправою, а тому ми апелюємо до всього культурного світу і до Ліги Оборони Прав Людини, аби вони заступилися за них.

Кличемо весь український загал без ріжниць політичних переконань запротестувати проти московського терору, що шалє на Україні. Виявляємо своє гаряче співчуття всім мученикам запротореним в окупаційних вязницях.

Протестуємо проти переслідувань української церкви та її духовних провідників.

Голова Зборів (підпис нечиткий), Секретар: Крупицький.

Студентство Снятинського Повіту 1) протестує якнайгостріше перед цілим культурним світом проти російсько-жидівського терору на Східних Землях України і пересилає дружній привіт катованим у льохах Ч. К. оборонцям українства. 2) Стверджують, що москвофільство і його нова форма радянськості — стоять на услугах тої самої російської імперіалістичної метрополії. 3) Звивають все українське громадянство до безоглядної боротьби з усіма явними і маскованими проявами російського імперіалізму і до рішучого бойкоту тихже. 4) Виступають проти конзуляту С. Р. С. Р. у Львові, який являється експозитурою московської кирині на Західних Землях України. 5) Звивають все львівське громадянство і студентство, щоби заборонило конзулеві Лапчинському вступ до всіх українських інституцій і домів за його денационалізаційну діяльність серед українського громадянства 6) Звивають все українське громадянство а зокрема студентство Святина до поборювання тої преси, яка будьто явно, будьто скрито стоїть на услугах російського імперіалізму: „Рада“, „Праця“, „Нові Шляхи“, „Сельроб“, „Руський Голос“, „Земля і воля“ і яка веде таку саму руйнівницьку роботу як „Селянин“ і „Українська Нива“.

За Секційну Раду. — Підписи.

Українські Громадяне міста Винник протестують якнайгостріше

ще перед цілим культурним світом проти жидівсько-московського терору на Великій Україні. Пересилають братерський привіт катованим в льохах Чека, на Соловєцьких островах і тюрмах, всім тим, що ждуть смерти з рук червоних катів, які виконують прису и не з доказаної вини, — а з жидівсько більшовицької совісти.

Українські Громадяне м Винник пиятують ту частину української преси, яка стоїть на услугах червоних катів та їхніх наймитів.

Заповідають рішучу й безощадну боротьбу з комуністами, кацапами та їх симпатиками.

Твердо вірають, що червоне пацування на Східній Україні скоро скінчиться, бо міра народнього терпіння вже перепонена і Українська Нація положить край пануванню всіх ворогів України.

Звивають всіх свідомих Українців до дальших протестів проти катуванню наших Братів та жидівсько московського гнєту на Україні.

28 підписів.

Малий фейлетон.

До зір!

Постановлено збудувати літак під назвою „Чекіст України“.

Де захоплення гідного взяти На блискуче досягнення це?! Не назвали-ж Зєднені Штати Літака „Електричним Стільцем“.

І Європа гнила не пустила „Гільотини“ в небесну блакить, А у нас та катівня двокрила Вже от-от над землею злетить!

В нас така плямилітка зухвала, Що буржуям повік не дознаті!

Перше гаді ховались в підвалах, А тепер вже під хмарами летять...

К. КОСТЯНТИН.

Українська Студентська Молоді Тернополя і Тернопільщини —1. Підносить якнайгостріший протест проти московського червоного терору над найкращими Синами українського народу на т. зв. Радянській Україні.

2. Закликає все українське Громадянство до борби з червоним хрунівством та москвофільством, які всіми способами стараються розкладати український національний організм, а які працюють під диктат червоної Москви та ославленого Д. П. У.

3. Солідаризується з активними виступами львівської української Молоді, яка задемонструвала перед власним народом та цілим культурним світом, що її доля Батьківщини не байдужа.

4. Шле Братам на Великій Україні якнайгорячіші побажання уидержати в боротьбі з московським найздником, з вірою в побіду Української Нації. — Тернопіль, дня 24. грудня 1929. — Слідує 53 підписи.

Протест Українського Громадянства в Стріліських Нових. — Дня 5. січня 1930. р. виголосив п. Ярослав Ніжинський, в домові Читальні „Просвіти“ в Стріліських Нових, зразковий реферат п. заг.: „Боротьба за Волю України“. По згаданім рефераті зібрані на цих сходинах представники українських організацій і товариств Стріліських Нових заложили протест проти червоних орій та проти політики чекістів та їх наємників і заявили, — що уважають більшовицьку язєву найгіршим нещастям України та ганьбою культурного світа! Слідують підписи.

Ганєбний документ.

У відповідь на подану пресою вістку, що на засіданню ВУАН в Києві дня 28. листопада п. р., в якому взяли участь також наші львівські академіки, ухвалено одноголосно резолюцію, в якій напятаюється всякі виступи проти радянської влади, головно з приводу викриття „протиреволюцій-

Запросини до передплати на 1930 рік! Найкращий, найцікавіший, найбільше поширений ілюстрований тижневик для українських родин „НЕДІЛЯ“ вступуючи в III рік видання, від 1. січня 1930 р. поширює свій досюгочасний 12-сторінковий обєм на 20 ДВАЙЦЯТЬ СТОРІНОК ДРУКУ що дасть Видавництву змогу збагатити зміст тижневика новими незаступленими до тепер ділянками життя й знання. Бажаючи поширити бібліотеки своїх читачів вибраними творами українського й усе-світнього письменства, приступає „Неділя“ (з новим роком до друку) літературного додатку якого протягом року вийде 6 книжок, в обємі 52 аркушів то є 832 сторінок друку! Побільшуючи обєм „Неділі“ майже у двое, Видавництво числючися з тяжкими матеріальними умовами читачів, бачить себе примушеним тільки непомітно підвищити передплату й ціну на „Неділю“ в дрібній продажі. Від 1 січня 1930 р. коштуватиме „НЕДІЛЯ“ разом з літературним додатком: місячно 1 50 зол. чвертьрічно 4 50 зол. піврічно 9 — зол. річно 18 — зол. Поодинокє число коштуватиме 40 сотиків. З огляду на конєчиють усталення висоти накладу, просимо вже тепер слати передплату на черговий рік, при чому завважуємо, що на будучє Адміністрація „Неділі“, з огляду на величєнні кошти видання, не узгляднюватимє післяплат! ПРЕМІЯ! Поміж Передплатників, що найдали до 15 січня 1930 р. нашілють цілєрічну передплату, будуть розльосовані нещастєм книжок (компл. — 0 книжок) вартості 30 зол. кожен.

ної“ організації „Спілка Визволення України“, на чолі якої нібито мав стояти відомий історик літератури і член Всеукраїнської Академії Наук, Сергій Єфремов, та другі українські діячі, — академіки: Кирило Студинський, голова Наукового Товариства ім. Шевченка у Львові, Др. Василь Щурат, б. голова Н. Т. ім. Ш. і голова Товариства письменників і журналістів і Др. Філарет Колєсса, відомий етнограф й історик літератури, — оголосили в 230 ч. „Діла“ таку заяву, як вони пишуть „до відома українського громадянства“: „Підписані „члени Наук. Т-ва ім. Шевченка подають до відома громадянству: 1. що на виїзд в наукових справах до Києва дістали від польської влади дозвіл із виразним жаданням не вмішуватися на Україні в ніякі політичні маніфестації під загрозою відмови паспортів на будучє для всіх членів Наукового Т-ва ім. Шевченка; 2. це домагання польської влади подали підписані зараз на вступі в Академію відповідальним чинникам і застерегли собі виразно, як громадяне іншої держави, аполітичне становище! 3. тому і в часі голосування при резолюції в справі акад. Єфремова і товаришів підписані не взяли ніякої участі. У Львові, дня 15. грудня 1929. Кирило Студинський, Василь Щурат, Філарет Колєсса“.

Невже оборона свого земляка — це політична маніфестація, яку може заборонити чужий уряд і невже відмова паспортів на будучє, це така кара, що може спинити Українця піднести за правду свій голос в обороні своєї нації. Такого, панове, не може жадати ніхто в світі і не може вимагати ніким правом і ніякими карами, і якщо хтось підчинюється такому жаданню, то це доказує про його безприкладне рабство і цілковитий заник національного почуття. 2.) Панове Студинський, Щурат і Колєсса, не є, якби може хто думав, перше за все членами української нації, але „громадянами іншої держави“ і тільки це їх примушує застерігати собі „аполітичне становище“ у відповідальних радянських чинників що до московського терору, яким Москва думає знищити самостійницький український рух. Чи це аполітичне становище перешкаджає також протестувати проти цього, що їх застереження „відповідальні чинники“ не узгляднили та оголосили, що резолюцію членів ВУАН найтяжовіуючу акад. Єфремова і тов. ухвалено одноголосно. 3.) Панове академіки пишуть, що вони „не взяли ніякої участі“ в голосуванні, так начеб пасивно приглядатися такому осудові, не є більшим злочинном від отвертого осудження і заперечення свого національного я. Архів ганєбних документів з української історії збагачується, панове, вашою заявою, яку повинні ви були отверто заадресувати: „До суду українського громадянства!“ — Б. К.

Січень це місяць „Рідної Школи“.

Стара скрута і новий уряд!

Фінансовий дорадник Польщі Девей оголосив недавно звіт про господарське положення Польщі, призначений не тільки для польських господарських кругів але й для держав — вірителів польського уряду. Девей дивиться досить оптимістично на сьогоднішній господарський стан і заявляє, що Польща не стоїть перед ніякою дійсною господарською кризою. Це так дорадник! А тимчасом польські офіційні інститути для дослідження господарських відносин дивляться не так рожево і разом з пресою кричать про незвичайно тяжке господарське положення Польщі. Число безробітних зросло на 200000. Як вислід фінансових труднощів зростає число заарештованих векселів, яке прим. в жовтні ц.р. досягло величезної суми: 118,501.000 золотих. Наслідком цього вкінці процентова стопа доходить в приватнім обороті до 20%. Найповажніші торговельні фірми борються з грошевими труднощами і припинюють свої виплати. Чужі капітали не плывуть до Польщі і не має виглядів на польську позичку в Америці. В тісному звязку з грошевим ринком стоїть краєве виробництво. За виїмком вуглевої індустрії продукція скрізь падає а виробництво конечних й ужиткових речей стоїть далеко поза старим минулого року. Майже жадна ділянка виробництва не має виглядів на крайній розвиток. Спеціально замітний постійний упадок виробництва в залізному промислі й товарного транспорту на залізницях. Вигляди на заграничні замовлення дуже малі, тимбільше, що їх утруднює подорожні перевізні тарифи. Ця криза в промислі й торгівлі втягнеться безперечно з кризою, що існує вже довго в польському сільському господарстві. В Польщі існує велика різниця цін між сільсько-господарськими і промисловими виробами, яка спричинює це, що сільське населення не в силі набувати промислових виробів. По обчисленням дослідних інститутів ця різниця виносилася 22,2 пункти, але в дійсності вона далеко більша. Добрий вислід живив давав спочатку надію на піднесення стану сільського господарства через збільшення збіжжя вивозу. Для цього навіть введено вивозові премії для жита але показалося, що польське збіжжя не може витримати конкуренції на чужих ринках, а на преміях заробляють тільки посередники. Польський фінансовий дорадник Девей, хоче цей затятий стан сільського господарства усунути створенням центральної організації всіх сільсько-господарських товариств для обороти збіжжя, молоком і живими продуктами. В цьому малаб допомогти держава своїми капіталами. Але це дуже сумнівна справа, чи така державна організація зможе підняти собі всю спекуляцію збіжжям. Така центральна організація не зможе бути хосеюною для всього сільського господарства, хочби й тому, що всі місця в першій мірі будуть обсажені польськими урядниками і вона буде служити тільки польським сільсько-господарським кругам.

Цих кілька даних доказує, що польський господарський овид захмарений і поважні польські економісти мусять дивитися в завтра трівожно. Потіха, що „в нас ще не так зле“, що поодинокі європейські держави переживають також дуже тяжкий господарський стан — дуже мала. Внутрішні господарські і політичні відносини в Польщі, з її географічним положенням, є цього роду, що направили їх ледви чи скоро зможе новий уміркований кабінет, прихильника співпраці союму й уряду — професора техніки Казимира Бартлі, що створився по несподіваних і довгих конференціях Президента Польщі зі санацією й опозицією.

На оборону і поміч арештованим націоналістам: Т-во Сокіл Сколе — 1875 зл. Збірка (Т. Босий, Перемишль) — 750. А. Чуб. Ем. Люксембург 200 франц. франків. К. і Е. Зиблікевичі (замість повідомлень про вічання) 2000 зл.

Допиєи.

Іскань, пов. Перемишль. (Про Читальню „Просвіти“). Іскань, село майже чисто українське, położone 35 кілометрів на захід від Перемишля, коло Данова. Було це це донедавна — як то кажуть — „темне село“, як майже всі в цій околиці. Та завдяки праці нашого пароха о. Гука село освідомилось та заснувало Читальню „Просвіти“. Згодом вибудовано старанням усього села читальняний дім, де знайшла також своє приміщення лізіще заснована кооператива. Сталось все це, ще перед трома роками. Потім прийшли злочасні вибори до союму. Як скрізь, так і в нашій селі відбувались віча і то переважно в читальняних домах. Між іншими, відбулось тут віче 18-ки. Це дуже поділяло на наших спікунів. Пішло донесення постерунку до староства, мовляв, читальня веде політику! Цього вистарчило. За кілька днів з'явився постерунковий, який опечатав дім а ключі взяв зі собою. Це було для нас великим ударом. В одній місці на криші була діра, дощівка затікала на стелю, а поліція не хотіла дати ключі. По довгих хожденнях Кооперативі дозволено поміститись в читальнянім домі, однак сходиться членам до читальні далі не було вільно. По двох літах проловоки адміністративна влада всеж таки полагодила наш відлік прихильно. Дня 8. грудня 1929 р. відбулися загальні збори Читальні, які одголосоно вибрали головою о. М. Гука. Радімо всі, що вкінці анона маємо свою читальню, без якої нам тежержити. Але й у нас треба ще багато праці, щоб всі пригнорнути до читальні. Найбільше у нас і такі темняки, що бажачи приподобатись владі, назвали нашу свідому молоддь „українська банда“. За теж і засідають (нагорода!) в громадській раді. Та з ними ми не так то вже панькаємось. Ми певні, що нині чи пізніше, вони самі прийдуть до нас, та будуть просити, щоб їх прийняли до нашого товариства. Щоб не пізно було. Свій.

Устріки долішні. Про Устріки долішні можна тільки дуже мало довідатися в преси. Не значить же одначе, що у нас нічого не робиться. Овсім праця йде і то досить успішно, тільки, що вікому не приходиться на думку „похвалитися“ тими успіхами. Одним з найвідрадініших проявів в житті Устрік є це, що більшість укр громадянства зрозуміло, що в житті наші рівноправну роль грає інтелігенція і робітництво, селянство і міщанство, що тільки співпраця усіх цих станів може

довести нарід до кращого майбутнього. Тому то всі вони обєднались для співпраці при кооп. „Народній Дім“, тов. „Просвіта“ і „Рідна Школа“. Завдяки цьому всі ці установи гарно розвиваються. — Спільними силами влаштувано цього року свято 1. листопада, спільними силами улагоджється теж стало й інші свята, вистави, концерти, збірки, фестивали тощо. — Дня 22. грудня 1929. заходом читальні „Просвіти“ відбулося в місцевій лавіці свято „Просвіти“ Випало воно навіть дуже добре. На вступі виголосив др. Ярославич гарну промову про історію і завдання „Просвіти“. Не влучно може хиба порівняв „Просвіту“ до старушки шісдесятікількалітної. Так далеко персоніфікація йти не може. „Просвіта“ все молода, все нові завдання має, а перед старушкою не багато лишається життя і роботи. — Усі точки хору під проводом студ. Остава Чучкевича було підібрано до хвалі і випали гарно. Доброю була теж декламація малої Луковичівни, а вже прямо захоплюючо виголосив вірш: „Просвіти“ маленький хлопчик, син рухливого голови читальні робітника п. Дороша. За те нагородила його публіка добою бурєю оплесків. Закінчив свято о. Федьків місцевий священик зазивом підпирати „Просвіту“ матеріально і морально та громадно вписуватись в її члени, після чого відспівано націгми. Немало вражала лише відсутність місцевого лікаря і адвоката на цьому святі. — Заходом „Просвіти“ відбувся теж в дні 29. грудня відіт студ. Миколи Крайчика на тему сучасного положення на т. вв. Рад. України, після якого виготовлено протест проти сваволі червоних наїзників. „Молодий“.

Норманні, пов. Перемишль. Читаючи часопис „Український Голос“ замігилі ми, що в багатому селі дописи, а о нашій селі чомусь-то ніхто не згадає. Хоча в нашому селі є багато якогось мудрих всезнайків, як старших так і молодших, котрі на все здалека дивляться. Обмовляти і очернювати одні других то знають, а щоб працювати спільно в Товариствах то їм се байдуже. Пишемо тих кілька слів про своє рідне село, не для того, щоб тут когось чернати або величати, але все пишу так як оно у нас є. Село наше велике в гарній околиці, та на жаль не багате. Під оглядом просвітним і економічним занедбане, а до через нашу власну байдужність і легковажність. Є у нас Т-во а іменно, Читальня „Просвіти“ Т-во „Сокіл“ і Кооператива. Читальня „Просвіти“ заснована у нас в 1926 році виключно самими молодими людьми, а першими основателями були Павло Глембоцький, і Ва-

силь Ковнарський. Домівку на сходини ми наймали через три роки від початку заснування аж до тепер. Минулого 1929 р. під проводом нашого голови Читальні свідомого і чесного господаря Петра Пуся зачали ми будувати свій власний Дім, що його помімо великими перешкоди і труднощів вдалось нам підняти і покрити. Площу під Дім куплено у Громади в гарнім і приступнім місці, за що належить честь нашому начальникови громади і чесним Радним, котрі зрозуміли дім і вагу Просвіти. А сором тим радним, котрі були і є байдужі, та народній цілі не прихильні, дарма що зовуть себе Українцями. Думаємо що при сегорічній ухваленню громадського бюджету будуть всі за тим щоби ухвалити якусь квоту на свою Читальню, котрою наше село може вже повелічатись, бо є першою в нашій околиці. Цєю дорогою заявляємо Вам п. Начальнику і Вам п. Радні, що сегорічну ухвалу громадської ради дамо оголосити в Українськм Голосі, яко примір для багатьох ще не свідомих громад. Пожаданим булоб також, щоб при ухваленню сегорічного громадського бюджету не забули чесні радні і про Т-во „Сокіл“ що яко погарне Т-во потребує також погарні приладів. Сім разом багатого не розписуємось, а другим разом напишемо докладніше про наше село. — Свій.

Бушковичі-Перемишль. Бушковичі, одно з кращих підміських сіл, майже в цілості українське населення зорганізоване в читальні „Просвіти“ яка у слідуючій році обходила 35 літній ювілей, в кооперативі та в Соколі. Читальня обєднує переважно молодь, старші, якось сторонять від читальні. Є це безперечно лихий об'яз, нажал так воно є зі старшими майже в кожному селі. При читальній існує бібліотека, яка числить 249 книжок. Випокичало книжок 39 членів і прочитали (409 книжок). Читальня мусить дбати про це, щоб закупити до бібліотеки, як найбільше книжок. При читальній є амат. гурток, який дав в цьому році 4 вистави, хор, який має вже свою добре вироблену на всю околицю славу. Хор під проводом п. Нагайського Василя дав у своїйому селі концерт, та брав участь у всіх святах, які улаштувала філя „Просвіти“, „Сіль. Господар“ й інші. Добре булоб при читальній зорганізувати самосвітний гурток молоді і старшого жіноцтва. Перевести це можна, тим більше що до Перемишля не далеко, і колиб не можна між своїми підняти провідників-референтів, можуть ті добажувати з Перемишля. Це булоб найбільшим успіхом теперішнього виділу в його діяльності і віримо, що він думку зреалізує. — Свій

„Дай вам Боже, щасливе пановання“ або брак виховання у нашого народа.

(Стаття дискусійна).

Нарікаємо часто на бідну, злидні, нарікаємо на цілий світ, а себе маємо за найліпших, за найчесніших, одначе за покривджених, за нещасливих, за рабів, котрі мусять служити чужим народам, бо своєї держави не уміли ми збудувати, тоді, як маленькі народці, що не числять навіть одного міліона душ тішаються свободою, мають свої держави, в котрій порядкують собою, засідають до спільного стола при свідомих нарадах з найбільшими богатирами! А ми?

От — сараки, ми можемо в сінях стояти, можемо через шпари дивитися, що там діється в середині, можемо по під вікна заглядати, як ота сільська біднота за вікнами чужому бенкетуванню прилядається. Чому ж воно так є? — Бо ми 600 літ в неволі, 600 літ, як ми попали під чуже ярмо, — скаже не оден з нас.

І ви не пробували через тих 600 літ, ані разу здобути собі волю? Ви склонили раз голову під чуже ярмо і призвичаїлися служити другим, цілуєте їх по руках, знімаєте покірно перед ними шапки; ідучи фірою уступаєте зазалегідь ляда жидові, чи якому підпанкові з дороги... Ви все маєте себе за щось нищого, за щось підлішого. Ви як прийдете до якої будь установи в місті чи містечку, кланяєтесь низенько ляда возному, цілуєте по руках ріжних писарчуків, стаєте покірно при порозі, з міною правди-ого раба — невільника...

Коли який урядовець зробить вам якусь свою повинність, сповнить свій обовязок, а це випадє в вашу користь, тоді ви дякуєте йому з незвичайним пониженням своєї гідности, а кінчаєте що подяку звичайно словами: „Дай Вам Боже щасливе пановання“!...

етється у цих словах, трагедія цілого нашого народа, трагедія така, що ви зрікаєтесь раз на все прав на независиме життя.

„Дай вам Боже щасливе пановання“! — та пословиця, це щось страшного! Це є витвір нашої рбської душі, що снихав нас на степені підліх невольників, людей з котрими ніхто в світі не числиться, людей з котрих можна зробити, що хто хоче: Москалів і Поляків, Румунів, Мадяр, Чехів і т.д. „Дай вам Боже щасливе пановання“ — в тім висказі ви — зрікаєтесь всіх своїх горожанських прав, зрікаєтесь особистої свободи, своєї національної гордості, зрікаєтесь волі бути паном на своїй землі.

Чи не сором для нас?... Чи не болять нас душа, чи не пече нас огонь стыду, як подумаємо над тим?

Щож — дальше робити? Чи ми вічно будемо бажати ворогам „щасливого пановання“ — над нами? — чи для нас вже виходу нема?... Коли ми бажємо нашим ворогам „щасливого пановання“ (над нами) то видно, що у нас, в нашій душі, нема „сили волі“, що нам її від 600 літ бракує. Тільки сильна воля потрафить змінити ту рабську душу нашу, тільки через виховання можемо стати свідомим народом.

Вихованим чоловіком, є людина свідомо своїх прав, людина котра любить все своє, а шанує чуже, котра тримається всего свого, і котра за всяку ціну і при всяких умовах стереже своєї гідности особистої і національної! Людина вихована не дасть себе понижувати, вона не дозволить глузувати над собою, над своїми найдорожчими ідеалами. Людиною вихованою є той, хто не бажє своїм ворогам „щасливого пановання“ над собою, а стремить

сам до пановання над своїм краєм, над своєю вітчизною... Таких людей, добре вихованих, я бачив в горах Альпах. Це були Німці... Вони вийшли всі в неділю в полудне зі своєї маленької церковці. Священик, учитель і селяни й всі разом пішли до свого гарного чистесенького „Народного Дому“. Там було повно газет, була бібліотека. Балачка у них була дружня наче у них була одна душа, один дух. Подумав я собі: — а колиж у нас так буде? коли у нас ті три чинники будуть творити одну душу!...

Коли виховаємо цю душу так, що вже раз позбудемося цього невільничого: „Дай вам Боже щасливе пановання“ — Коли ця душа пізнаєть в собі горожанина, коли потрафить оцінити своє горожанське достоїнство, коли зрозуміє це, що вона єсть чинником будуючим і удержуючим кожду державу. Коли вона перестане уживати поганого вислову „дай вам Боже щасливе пановання“ — який наносить нашому народови страшений сором — тоді зачне счезати у нас рабство.

Проф. Іван Филипчак.

Шлях до самостійности.

Коли наш земляк, гнаний злиднями, прибуде, в пошукуванні кращої долі, на беріг вільної землі Вашингтона, то впаде йому в очі крім сильного темпа життя і руху, великий добробут народніх мас. Зачудований сим явищем, по яксь часі побуту, приїде до зрозуміння, що весь добробут — є впливом праці та ошадности мас.

Не дармо великий дусе фашистської Італії — Беніто Мусоліні, сказав: „Мудрий є чоловік, а разом з ним нарід, який підставою свого існування вважає: карність, працю і ошадність“.

Ошадність, ошадність... ошадність — ось це чародійне слово, що гомонить всюди, де живуть культурні народи. Люде зрозуміли, що ошадність, крім матеріальних

користей, несе великі моральні цінности, бо вчить людину панувати над своєю волею. Бо мудрий чоловік, після слів співця італійського відродження Кардучія, працює не лиш для теперішности але і для майбутности. Не даром визначний французький письменник, О. Мірбо, сказав: „Ошадність — це друге провидіння людскости“.

Коли говоримо про ошадність — маємо на думці:

1. Ошадність здоровля — „...бо в здоровому тілі здорова душа“.

2. Ошадність часу. Час — це гроші. Змарнований час — то проганий міліон.

3. Ошадність гроша. Це найбільше знана форма ошадности. Ошадність гроша для одиниць — це варстат праці, певне завтра. Всенародня хочби дрібна сотикова але масова ошадність — це запорука розвитку і воскресення нації.

Приміри: Німеччина збрала в 1928 р. в Касах Ошадности поверх 800 міліонів доларів, Франція около 700 міліонів доларів, Ч. С. Р. около 350 міліонів доларів. Завдяки масовій дрібній ошадности розвинулися та висунулися на чоло цивілізованого світа — Англія, Німеччина, Франція, Бельгія і Італія. А Зєднані Держави П. А. (USA), завдяки 5-міліардовим річним ошадностям, стали банкіром світа.

А в нас? Серед Українців під Польщею ошадностєва робота не давно започаткована, але на жаль дає на разі слабкі висліди. Досі зібрано лише около 8. міліонів зол., що в порівнанні до 230 міліонів, які за 4 роки зібрани Галицькі Комунальні Каси Ошадности, — є каплею в морі.

Щеж страшне, як легкодушно ми самі себе руйнуємо. Колиби ті неоправні сини 1/4 часть сеї суми, т. зн. около 100 міліонів річно, щадили та вложили в Українські Каси Райфайзенські і Кооперативні Банки — то не терпілиби ми наруг і призирств зі сторони чужинців. Ці гроші зробилиби прямо чудо серед нашого народа. Але, хоч нині так не є, не вільно нам опускати рук, — живим треба про живе думати!

Для цієї цілі треба у всіх 5.000 українських селах під Польщею розвинути ошадностєву роботу, треба притягнути до цієї праці і привчити дітей, жінок і хлопців як також поважних господарів.

Зробім раз, але гаразд! *Заложім в 1930 р. в сих 5.000 селах 5.000 українських райфайзенок, та для їх розвитку складаймо поголовно (всі) хочби найдрібніщі квоти на вкладкові книжочки, а скоро переконаємось, — що з сотиків ростуть міліони!*

Ось примір: Колиби з 7 міліонів Українців в Польщі лиш 5 міліонів щадило денно 5 сот. — то через рік можливо зібрати поверх 90 міліонів золотих. Треба лише хотіти і зачати, а дальше вже піде. До сеї дрібної, але важної роботи повинні взятися молоді хлопці, дівчата та в цей спосіб причинитися до відродження нації.

Зібрані міліони дадуть нашим братам варстату праці, за якими не будуть потребувати гнати до заповітної Бразилії чи горячого Перу, інтелігенції дадуть можливість праці для своїх і серед своїх.

Ошадність відродить душу народу, знищить розтратність, хурнівство та витворить віру в нас самих, в райдужне майбутнє нації!

Станиславів, в грудні 1929 р.
Ярослав Ясеницький.

Не забувайте про українських Інвалідів!

Можливості війни.

На тлі сучасного політичного положення.

Закон війни. Історія людського роду повторюється і то часом з вірністю посуною аж до непристойності. Розуміється, маю тут на думці тільки порушаючі сили кожної історичної доби, а не побічні обставини. Змінюються до певної міри тільки зверхні вияви тих порушаючих сил, самі ж вони завжди залишаються однакові. Важне не це, як люди їздили колись, а як їзять тепер, як вбірались і їли колись, а як вдягаються і їдять тепер, як воювали колись і як воюють тепер. Важне тут, що при всяких зверхніх умовах, люди завжди їли, зодягались, їздили і воювали — і завжди це будуть робити. По суті, це є доволі маловажна справа, чим люди вбивали себе колись і чим вбивають себе тепер. Сам факт, що нині замість палки і ослячої щокви, люди живляють електрики, гармат, скорострільів, літаків і т. п. ще не міняє цієї дійсності, що люди воюють, завжди воювали і завжди будуть з собою воювати. Закон залишається той сам, змінюються лише акценти і обставини. Є підставові закони, які затримують свою важність в кожній історичній добі. І так, всяка війна, особиста чи збірна, родиться з того підставового закону, що з одного боку людьми руководить інстинкт самозбереження, а з другого боку інстинкт здобування і розросту. Ці інстинкти володіють людьми завжди, без огляду на те, чи вони живуть в печерах чи в новітніх хмародерах. З ослабленням тих інстинктів само по собі наступає ослаблення даної громади чи нації; з їх заником слідує невблагана смерть цієї громади чи нації.

Розглядаючи від цим кутом політичне положення у теперішньому світі, стане ясно, що і тепер людство живе, як і завжди жило і завжди житиме в епоці між двома війнами. Живемо в міжчасі, де одна величезна війна скінчилася і де поволі але з нескорюючою певністю готується війна слідує. В тій справі вся людська історія знає тільки дві ситуації: або люди воювали або приготувалися для цього, щоб воювати. Третьою якоюсь ситуацією не має.

Дехто гадає, що наприклад теперішня мода на миролюбство, проголошуване, освячуване, розгарабануване на всіх роздоріжжях є щось цілком нове, що ця цікава істота, яка паціфізмом звелась, вродилась в 1919 р. з батька Вільсона і матері Ліги, та що вона відкриває нові шляхи перед людством, започатковує добу вічної невгаваючої міжнародної любові, порозуміння вибачливості і замирення.

А тимчасом, якеж воно старе оте миролюбство! Старе, як людський рід, як сама війна. Завжди воно вживалося лише для цього, щоби — або заглушити в людській масі спогад минулої війни, або — приспати чужу чуйність. На світових перехресних дорогах стоять нині всякі миролюбці і паціфісти, Келльоги, Куденгове — Калерджи і як вони це там всяко звуться, — кінець воєн заповідають, кажуть, що війни зникнуть зі земської кулі, а разом з ним, генерали, панцирники, танки, гармати, гази...

Проте, візьмим тільки в руки статистику, добрий часопис, якунебудь поважнішу працю з обсягу політичної економіки і ми скрізь побачимо цікаві річі:

Повоєнна Європа (миролюбива!) держить зараз під зброєю якраз вдвоє стільки вояків, що передвоєнна. Скільки зброї була в Європі в 1924 р. вчетверо більша як в 1914 р. З'явилися щоліш нові способи розповсюдження ідей, «світового миру»: уліпшені танки підводні кружляки, воздушні торпеди і гази...

Помимо рекламованого паціфізму, ще найкраще погодив солодке з корисним американський сенат. В одному і тому ж часі ухвалив людству проєкт вічного миру (пакт Келльога) — а собі — будову лише 15 нових панцирних кружляків.

Передвоєнна Європа мала тільки один-одинокий Балкан. Маленький, але й цього якось вистарчало. А повоєнна вся в Балкан перемінилась; ціла вона, це не вигасаюче огнище неспокою. Гліє в ній скрізь, в Хорватії, на італійсько-французькій границі, у Вільні, Данцігу, Клайпеді, на польським коритарі, в Бесарабії, у всіх чотирох українських займанщинах. А далі — поза Європою? Теж не сплять. Закон життя скрізь однаковий. Є ріжні «небезпечні місця» на світі: справа англійсько-московська, японсько-американська, китайсько-московська, англійсько-американська, європейсько-московська. Воєнні фронти, хоч і не завжди виразні, творяться скрізь і вони прорізують вздовж і впоперек не тільки саму Європу, але цілу земську кулю. Усіх тих «небезпечних справ» і наживаючих поволі «ворожнеч» розповсюднений паціфізм зовсім певно не вирішить. Справа майбутньої війни не в якимсь засадничим питанням, чи війна має бути чи ні, але тільки питанням часу і спроможності.

Коли приглянемо ближче духовій творчості повоєнного людства, побачимо, що велика більшість всіх часописів, журналів, книжок, тощо, поволі і незаметно, але зі залізною послідовністю переводить моральну, духову мобілізацію своїх націй.

Супроводить їм завзято сцена і передовсім кіно. В генеральних штабах, в сумерках шпінських організацій і дефензив, на фабриках зброї, у затишних кабінетах учених, в міністерствах і установах всего світа кипить, не завжди видна, але тим сильніша праця. Окутана імлою таємниці, завзята фанатична праця. І тільки справді сліпі, затуманені і ошукані в здібні вірити у вічний мир.

Як виглядатиме оте невідоме, політичне і воєнне світове і європейське — завтра? Як виглядатиме переведення і організація нової (світової?) війни?

Але про це в слідує статті. Гарматій.

АНАТОЛЬ КУРДИДИК.

Наші дари.

Не кадила, золото й мірру приносить Йому у дар — кладіть рани всі кроваві, всі мозолі на вівтар!

Хай будуть Йому дарунки наші сльози і хрести — ті дротини, рови по полі, крізь які Він мусів йти!

Він погляне на ці скарби, що остали одні в нас і знайде під наші стріхи У Великий Ясний Час!

Др. Теофіл Окуневський.

Кайдани з Єгиптян спадають.

В кількатисячній історії єгипетського народу зайшла в суботу 21 грудня 1929 р. важна подія, значуща новий зворот Єгипту в будуче. На виразне жадання англійської окупаційної влади відбулися дні 21 грудня м. р. нові вибори до єгипетського парламенту, без найменшого нагиску зі сторони уряду, щоби будучий єгипетський парламент був дійсним виявником волі Єгиптян. Цьому парламенту мають предложитися законопроекти, що їх англійський уряд подав до відома ще з початком серпня м. р. Прийняття тих законопроектів дало би єгипетському народові такі права і свободи, котрих він не знав від часу вмащеровання до Єгипту англійських батальонів в 1882 р.

Що правда треба було багато

часу, аж робітничий уряд знайшов в Англії досить сміливості, заступити тяжкі кайдани чужої влади меншеуязливими і ображуючими зобов'язаннями.

Перше уступство, котре признали Англії єгипетським самостійницьким партіям було знесення опікунчої влади, яке Єгиптян не могло одначе заспокоїти. Оно мало лиш формальну вартість, бо задержувало Англії в Єгипті на найважливіших щаблях суверенності, як от наприклад в справі обсади краю англійськими військами, в справі заступництва інтересів Єгипту супроти інших країв, в справі охорони чужинців і замешкуючих Єгипет національних меншостей і врешті в справі становиска Англії в Судані. Дякого то не зменчувалася нехті Єгиптян до Англії і не зменчувалася вплив єгипетської націоналістичної самостійницької партії, т. зв. Вафд'у.

Великий провідник тої партії Заглул-Паша осягнув при виборах в 1924 році на 214 послів величезну більшість, бо 174 послів. Якраз в той час робітничая партія була в Лондоні при кермі і Макдональд від сам заграичну політику. Він завізав Заглула-Пашу до переговорів до Лондону і зробив йому предложення, котрі менше більше відповідали теперішнім предложенням. Однак в справі обсади краю англійським військом і в справі Судану Англії так були далекі від побажань Єгиптян, що Заглул-Паша мусів предложення англійського уряду відкинути. Наслідком того наступило дальше заострення англійсько-єгипетських відносин. Воно дошло в листопаді 1928 р., коли в Лондоні правила на зміну робітничкам вже партія консервативів, до замордовання командуючого генерала в Каїрі. Англійський закордонний міністер Чемберлін наложив через своє ультиматум і через обсаду митних урядів, за це убійство тяжкі карі, вимусив дальше стягнення єгипетських військ з Судану, а вкінці змусив до уступлення правительства Заглула-Паші і заступлення його податнішими людьми. Але націоналістичная партія єгипетських самостійників не далася стерирозувати.

При виборах до парламенту в 1925 р. вона знова осягнула більшість 40 послів, а в 1926 р. більшість мандатів о 150 послів. Тоді Чемберлін старався заговорити до Єгиптян ласкавішим словом. В особі Сарвата-Паші він знайшов першого міністра, котрий в Лондоні підписав проєкт контракту, який вправді лишився далеко позаду предложеннями Макдональда, але признавав найвищі свободи, на які могла здобутись англійська консервативная партія супроти Єгиптян. Цілковите уступлення англійського війська з Єгипту було обі-

цяне, аж на час, коли Єгиптови признається становиско «англійської доміні».

Та коли Сарват-Паша повернув до Каїру, то його власний габіет не хотів о такій «згоді» навіть чути. Сарват-Паша залатав за це упадком свого габіету, а Англії знова повернули до політики нагайки, зневолюючи короля Фуада до зроблення державного перевороту. Парламент розпущено на три роки, а перший міністер Фуада — Магмуд-Паша став правити, яко диктатор.

Минувшої весни Магмуд-Паша поїхав до Лондону, аби звіди привезти хоч якінебудь маленькі концесії. Та судьба захотіла, щоб робітничая партія прийшла в Лондоні знов до керми і видко що з історії минувшини вже чогось навчалася. Макдональд предложив Магмудови проєкт, котрий вже заговорив зовсім инчою мовою. Не мовою побідника, котрий переможеному дає з ласки маленькі концесії, але мовою приятеля і товариша, котрий оминає все, що малоби дражнити Єгиптян словом якоїсь зависимости. На самім початку нових законопроектів стоїть святочне запевнення, що військова обсада Єгипту закінчиться. За то установляється поміж високими контрактуючими сторонами тісний союз, на знак їх «приязни і сердечної сполуки». Потім дальше договір каже скромно, що єго Величество Король єгипетський уповажляє Його Величество Короля англійського, щоби забезпечити охорону Суецького каналу на єгипетській території в означених обом сторонами місцевостях. Це однак в жадній формі не смів торкати суверенности Єгипту. Дальше говориться, що мають бути скасовані т. зв. «капітуляції», до котрих був Єгипет свого часу примушений.

Щодо Судану, то Єгиптян знов мають право висилати туди свої єгипетські війська. Дипломатичні зносини між Лондоном а Каїром мають відбуватися через особних амбасадорів. Чи могли колись Єгиптяни мріяти о лучших предложеннях? Певно, що англійський закордонний міністер Гендерсон мав рацію, коли сказав, що він ті предложення уважає за найдальше ідучі, що їх робітничий уряд може під ту хвилино Єгиптянам зробити. Але в Лондоні научилися ще дечого. Там зрозуміли, що контракт підписаний, через диктатора Магмуда-Пашу хочби він був ще о 100% ліпший, буде для єгипетських націоналістів-державників неприємливий і тому засуджено п. диктатора Магмуда Пашу на політичну смерть. Єму сказали, що для Англії буде мати той контракт лиш тогди вартість, коли його підпише цілком свободний нарід. Треба було ще дуже багато переговорів, аж п. диктатор Магмуд зрозумів своє положення і уступив зі свого диктатор-

ОЛЕСЬ БАБІЙ.

За пізно.

Бувають квіти, що розцвітають аж пізною осінню. І бувають такі серця.

Серце старшини Гордуна не розцвітало любовю ані разу, хоч майже п'ятдесят літ билося могутнім ритмом буйности, сили й радости життя.

Як офіцер Наддунайської імперії, вихований в твердій військовій школі життя, він ненавидів усюкі ніжність, сантименти, мелянхолійність жіночої вдачі. Закоханими товаришами погорджував.

— Чоловік повинен бути твердий, мужеський; повинен жити для чогось великого, а не для жіночого фартушка, — говорив бувало своєму, вічно закоханому приятелю кадетові.

— Невже-ж ти ніколи не кохав жінки? — Частіше й більше як ти. Але для мене жінка, — то чарка вина: випив одну чарку, то давай другу, і не зігхай за першою. А не можеш добути вина, то пий самогонку, і не роби трагедії з того, що якась там чарка випала з рук.

— А коли жінка тебе не любить? — Ну, то не треба! Буде инша! Я вояк! А для вояка жінка — це твердиня, яку треба здобути, або минути і йти далі до нової побіди, ради самої побіди.

Щастя тільки в коханні! — Ха, ха! Я зовсім щасливий, коли бачу добре вишколену сотню війська, я більше люблю расових коней, гончих собак, тютюн, рум, ніж жінку. Це слабе сотворіння не достойне любові Гордуна! А зрештою я не вірю жінкам, погорджую ними. Ти знаєш, я ученик Ніцше: а він сказав: «Йдеш до жінки, не забудь батога» —

Ось такий був Гордун. А своїх жонатих товаришів ненавидів і називав «баськими пантофлями». Парубоцький стан уважав одиноким достойним станом вояка.

— Ніколи я не оженився. Клянусь вам на ось ту

мою шаблюку, що не продам своєї волі навіть за любов найкращої з найкращих.

— Але-ж друже! Як би ти найшов таку небуденну жінку, як моя наречена, ти покохав-би її — борониться закоханий кадет.

Гордун регочеться як сатир: — Ха, ха! Ніде в світі нема небуденних жінок. Закоханому крукові здається, що його ворона найкраща в світі, та що навіть соловей не співає так гарно, як його кохана, крикливо ворона! —

— Ти цинік! Бувають жінки глибокі душею, таємничі, загадкові, як Сфінкси.

— Ах, хлопчино! Душа жінки ціла тежить в дрібницях і в пилі буденщини; ніколи вона не є глибока — таємничая: жінка навіть на похоронах своєї мами думає не про тайни буття і смерті, але про те, чи котра із дам присутних на похороні не має моднішої сукні як вона сама. Жінка проста і звичайна душею, як точка, як пряма лінія, але рожеві окуляри кохання примушують тебе бачити Сфінкса там, де є тільки купка глини або гною. Ха, ха! Небуденна жінка! А переглянь історію культури, філософії, науки — чи жінка дала людству хоч одну цінність, один винахід, твір, філософічну систему? Ні! Отже жінка сотворена на те, що й папіроска: ужити, викинути і закурити иншу нову.

Перша молодість Гордуна проминула в казармі і каварні; одинокими його товаришами життя були: чарка і вороний кінь Султан. Одиноким його бажанням та ідеалом — було бажання слави, почестей, кар'єри — і медалів.

— Ах, бути командантом хоч би бригади... це найвище щастя! Почувати, що тебе слухають і бояться тисячі людей!

Так заскочила його війна, яку він повитав з радістю й ентузіазмом:

— Гура! Аж тепер мати-му поле до попису! Аж тепер я вибіюся в гору! —

І справді: В ролі команданта компанії на російському фронті Гордун придбав чималу славу, доконав не мало хоробрих вчинків, часто наражував своє життя і життя вояків, щоби визначитись між иншими сотнями. Не один вояк згинув через його жадобу слави, як і сам він був ранений в бою аж тричі. Золоті та срібні медалі покрили

його широкі груди. Крок за кроком наближався до цілі, що року на його коніврі появилася нова вища офіцера ська відзнака. Не унавав иншого щастя, крім щастя слави, не любив иншої музики, крім музики гармат, не знав иншого екстазу, як екстаз побідника, що гордим оком дивиться на розбиті, відступаючі ворожі полки.

Скінчилася світова війна і Гордун вступив у ряди української армії.

Тільки Бог знає, де межа між особистим і народнім, між братолюб'єм і самолюб'єм в загадковій таємничій і не збагнутій душі людини.

Колись бували лицарі, що йшли в хрестоносні походи на Єрусалим не лиш ради Христа, а ради того, щоб здобути любов дами серця, або тому, що кохали війну, ради війни; так і Гордун бачив у війні не тільки одну ціль — боротьбу за волю, а бачив просто миле поетичне діло, найцікавіше в світі і найблизче його мрії — про славу воєнного героя.

Кілька вдачних наступів під Львовом, пролом на північному відтинку, потім геройський наступ полку Гордуна зпід Чорткова по Буг, все те влітало нові ластки у вінець слави курінного отамана.

І коли курінь Гордуна опинився за Збручем, імя його команданта було одним з найголовніших імен між народом.

Як побідник і герой машерував Гордун із своїм військом на Київ. Цвіги стелились йому на шлях, ворожі прапори були постелені не лиш для нього, але й для його коня Султана...

В той час, як його товариші тратили кожну вільну хвилину на те, щоб спочити десь в обіймах красуні, наш Гордун сидів тільки над мапами й роздумуючи над тим, як прославити свій курінь, своє імя. Війна стала для нього газардом, грою, в якій натужується всю енергію, щоб виграти. А жіночий рід ненавидів він так, що навіть прогнав з полку сестер жалібниць і казав стрільцям самим обслуговувати ренених в ліжниці:

— Це бабство тільки псує і розледашує мені старшин. Через тих ледащих баб мої старшини і стрільці дбають про фірт, а не про війну!

Гордун цілий змінився в жадобу слави, побіди. Його курінь наближався до міста Ж...

Від кількох днів біля того міста йшли завзяті бої

ського стільця і передав урядованню новому Міністерству під проводом Адлі-Паші, котрий розписав вибори на 21 грудня м. р.

Адлі Паша є розуміється сто-ронником партії незалежних — котра наивається іменем Вафд, якої улюбленим провідником по смерті Саг-Люля є Нагас-Паша. Сей провідник вже робить приготування щодо взяття правління в свої руки. Він дав вже зрозуміти, що готов перемовити з Англіянами на основі повисших пропозицій. Та що він своїх людей знає і доля його попередників каже йому бути осторожним, то він хотівби ще в деяких пунктах ті пропозиції змінити, щоби не виглядало, що він не годен більше досягнути, як досягнув попередній диктатор. Він хоче в короткі часі поїхати до Лондону і там перемовити з Гендерсоном.

Коли зважити, що Гендерсон означив своє пропозиція як послідне слово, котре він може перевести в палаті послів, то ясно, що то є одна небезпечна підводна скала. Скала та вправді невелика, але вже нераз розбивались великі кораблі на маленьких скалах.

ЛИСТИ З ПАРИЖА.

(від власного кореспондента „У. Г.“)

Парижські настрої.

Париж, 15. грудня 1929.

I.

Париж, як столиця Європи, здавна притягає до себе людей, що шукали знання, нових переживань, кар'єри та — авантюри. Сюди їде молодь набувати знання, учні бажають тут досконалитись, дуки витратити нажиті правдою й неправдою міліони, бідняки збогатитися, революціонери шукати пристановища, авантюристи — пригод.

Париж для всіх відкривав свої обійми з тією лише різницею, що не всіх приймав, не кожному дає те, до чого той чи інший стремить. Перед міліонерами Париж гветься ненавчально — для бідняка він немилосердний і суворий. Для чужинця з доларями Париж приятель, для робітника-чужинця лютий ворог.

Тільки гроші можуть викликати приязнь і усмішку Парижа, тільки зайвий сантимт мимануть від чужинця зробити його привітним, і то тільки на одну хвилину.

Париж не знає сантиментів.

II.

Нема установи, або урядового будинку, на котрому не було би напису: *Свобода, Рівність, Братерство*. Ці три слова це — пам'ятка великої французької революції. Але

тільки пам'ятка, — більш нічого. Французи давно зрозуміли пустоту цих слів, і як що терплять їх на будинках, то лише з економії. Щоби їх зняти треба навіть робітників і звичайно... заплатити.

III.

В парламенті бурливі засідання. Евакуація двох полів Рейнської області нагнала страху „патріотам“. Ім вбачаються німецькі шоломи, маси в сірих, мов із заліза мундурах. Патріоти винайшли документ, підписаний маршалом Фошом. Останній перестерігав Французів перед опущенням німецьких земель, радив окупацію якнайдовше протримати. Звичайно, Бріан обурений на покійного маршала, бо він не знав про меморандум Фоша, доручений президентові й Пуанкаре.

Тут чується нарікання, страх, що може й дійсно зарано вицфалась Французія. А що, як справді Німці мріють про реванж? Країна не витримає сам на сам з Німеччиною. А видатки? Де ті гроші, щоби провадити війну? Француз далеко їх заховав, аж під п'яту і більше не дасть. Але Бріан твердо вірить, що народи бажать миру. Він член тої нації, котра винайшла гасло: Свобода, рівність і братерство. Але всі знають ціну цих слів. А Німці краще других. Може й прав був Фош, коли перестерігав своїх співпатріотів?

IV.

Єсть люди, котрі вважають, що еміграція це „сіль нації“ в кращому розумінні. І навпаки, не бракує й таких, котрі в еміграції добачають елемент якнайгірший. Звичайно, оба твердження є помилкові. На еміграції є і шкідливі люди і корисні.

На цей раз я хочу розказати якраз про шкідливі явища. Минаючи ріжних приятелів займанцьких столиць та комуністів, спливаю на представниках українських есерів (соціалістів-революціонерів), а зокрема на Миколі Шаповалові, як на найбільше шкідливому типі. Ба, навіть тверджу, що всі есери прикладають рук до розкладової роботи цього тива.

Кожний певно питає: чого Шаповал їхав до Парижа, маючи тепле місце при своєму братові Микиті? Питання, на яке відповісти не тяжко.

Микита Шаповал занюхав, що кінчатся його диктатура в Празі і вислав свого брата до Парижа шукати тих на яких можна було їхати. Але не повелось його братові. Чи бувши генерал немає досить олію в черепі, чи взагалі есерам надходив кінець (думаю і те і друге) тільки замість людей приєднати

генерал набув ворогів. Ворогів тому, що свідомі емігранти не хтіли нічого спільного мати ні з „Лігою Народів Сходу Європи“, себто Москалами, ні з соціалістами взагалі. Емігранти вже навчилися ставити організований націоналізм понад соціальні питання.

Отже опинившись на самоті, в генеральську душу вселилося почуття помсти. Але чим помститися міг генерал? Контр-розвідки не було, арештувати нікого він не міг.

І от одного дня пішли чутки по Парижі, що всіх своїх ворогів він викли з Франції.

— Я в поліції своя людина, — говорив він.

Звичайно всі сміялись зі самохвалби „знаменитого“ есера. Але незабаром виявилось, що це не нахвалювання. То одного, то другого Українця зачали викликати в поліцію, переводити слідство і внашемі один з поважних громадян серед укр. еміграції І. Стасів (уродженець Перемішчини) одержав наказ в двадцять чотири години покинути територію Франції. Тут то і виявилось, що це робота Шаповала, лідера есерів в Парижі.

Кштувало Стасіва і гроша на адвоката, а ще більше неприємностей, котрих зазнав він поки до був знесення підозріння, й дістав дозвіл на дальший побут.

Тепер громадянство бойкотує Шаповала, але що йому, коли він тримається засади: йому межі очі плюють, а він мислить, що то теплий дощ.

Одно добре: еміграція знатиме, з ким має до діла.

V.

Ще темно в Парижі. Ті, що люблять гасло: свобода, рівність і братерство по справжньому, закутують в старенькі мантілї поспішають до фабрик, яких сілюєти чорними плямами темніють на пердсвітланковому небі. Хутро лізуть під землю до тунелів, якими невідомі потяги розвезуть їх по цілому місту.

От серед цих закутанних в діраві мантілї фігур можна найти позитивні типи нашої еміграції. Молотом та мязами добувають вони франки й все оглядаються, чи нема оголошення про обмеження чужинців. Бо, як виженуть з фабрики, не буде що їсти, де спати. На Французі не впливають слова: свобода, рівність і братерство.

Вони знають що то пусті слова, вивіска для тихже чужинців, але з кишенями повними доларів, або фунтів штерлінгів.

Але до Українців ці слова не звертаються. Для Українців вони не призначені. Для Українців вони — мертві. — *Гордій Салівон.*

На „непристойні“ теми:

Індія і я.

Святі йогіші, святі дервіші, святі факіри... магараджі, бандери, слони, тигри, крокодили, кобри, малпи, святі корови.

Г. Г. Сверсе!

І надули-ж бо тебе! Очевидячки Бедеркер. На що було наражувати свою всечесну особу на такі штрапахи? І чуму... і бляшці!

А ти не лише було Тобі завітати до малописької джунглі? Так собі експресом: Берлін—Львів. Або літаком.

А тут Тобі, яке багатство природи! Який краєвид! Куди там Індія! Вона за мало індуська.

Хочеш наприклад оглянути такого магараджу? Нічого простішого! Сідаєш собі в трамвай (1-ка) і їдеш. (Вспідати передом.) За пару хвилин ти в якимсь — скажім — „Дайстрі“ або в якимсь іншим Землібанку, чи іншим союзі. І оглядай собі тут цей досконалий продукт творіння — в цілій його величі.

Там же стрінеш і факірів. Можуть пів року нічого не їсти. Ходять пів-голі. Нігті отакі! Такий факір може тобі також повіситися за великий палець від ноги і баллакатися так тижнями. Там можеш оглядати і парій.

Інтересуєшся друже баядерами? Словами, крокодилами, і т.д.?

Найпевніше інформаційне бюро є на кінці язика. Так каже наша — себто індуська — народна мудрість. І що важніше — й практика.

Отжеж орієнтуйся! Напрямок: Малопольська.

Р. С. Цікаво лише, чи мають святі корови пана Рабіндраната в цій далекій, менше індуській Індії, свою „Народню Справу“?

Євсей Нарцис.

НОВІ КНИЖКИ.

Автори й видавництва, які бажать рецензії, звольте прислати два примірники даної книжки.

Розбудова Нації. Орган Проводу Українських Націоналістів. Річник II. Число 12 (24). Прага, грудень 1929. *Зміст: Проф. Др. М. Вікул:* До першого питання на Україні; *Инж. М. Сціборський:* Вмираючий режим; *В. Богуш:* Ліга визволення народів Східної Європи, Кавказу та Закаспія; *Беген Опацький:* Фашизм і ми; *Офіційна частина: Звідолення Проводу Українських Націоналістів ч. 5:* Програма виховання в Організації Українських Націоналістів; На радянській Україні; Під Польщею; Під Румунією; Господарський огляд соціального Союзу; Про „директора“ Макаренка et Co; Після Ліги нового Сходу; Від Редакції; До наших читачів; Від Адміністрації.

Богдан Лепкий: „Зірка“. Повість з пововного життя. Львів. 1929 р. Вид. „Червона Калина“ — стор 181.

По великій повісті про Мазену, написав Б. Лепкий нову повість з нашої свіжої минувшини, бо тему до вище згаданой повісті взяв автор з життя нашої еміграції на Закарпатті. Головні особи повісті — це Зірка (Марія Кленівна) і сотник УГА — Ладі (Петро Пилівцев). Ладі — мрійник, який опинився на чужині і не

може серед нових обставин улаштувати собі життя. Щойно знакоство з Зіркою звертає його життя на новий шлях. Цілючим контрастом до Ладі являється лікар Баріло, який ніби милосердиться над Ладом, бере його до свого дому, але за харч і мешкання каже вчити свого сина на фортеп'яні. Найкраще характеризує він сам себе ось як: „бо ідеалізм, маєство, мрія про славу і таке друге, все воно добре і гарне про свято, а на будень гріш — це головна річ“ (стор. 107). В дуже поганім світлі являється Баріло при кінці повісті, коли видирає Ладі 85 доларів. Ладі так обурений цим поступком, що чим скорше тікає від свого „осікуна“. Жінка Баріла своєю вдачею більше подібна до вдачі Ладі, але її постановлення не завжди зрозуміле і як слід умотовлене. Найсимпатичнішою особою повісті є Зірка, але і вона загато випелювана. І наче Херувим вийшла з нього ясна і чиста“ (стор. 33). Помінувши ці хити, повість читається легко, цікаво, так що при її лектурі ум відпочиває. Повість надається як легка лектура до масового поширення, головню серед жіночих кругів.

Федір Дукко: „На Згарницях“. Фільми української боротьби 1919 — 1920 рр. Львів, 1929. Вид. „Червона Калина“, стор. 168.

Згадана книжка — це третя частина більшого твору п. з. „В ЗАГРАВІ“. Призначаю щиро, що нова книжка не сповнила моїх надій. Мєю вражіння, що перша частина — „Чорт і рай“, була найліпша, друга частина — „Квіти і кров“, була ще добра, а третя вийшла вже найслабшою. Передовсім вражає немлю в сій книжці брех акції, за це маємо багато дискусій на ріжні теми. Місцями бувають ті дискусії скучні. Особи, які в сій книжці говорять, це представники повстанців, петлюрівців, денкішів і большевиків. Представником старого передовного ладу є о. Страгон. Деякі історіософічні міркування не роблять також уявляти цікавішою і їх можна було сміло пропустити. Найбільше вражіння робить картина галицького заразного „шпиталю“. Деякі несмачні вискази на стор. 34 і 55 можна було також пропустити.

Максим Брилінський: „Хресний Вогонь“. Воєнні нариси. Львів, 1929. Вид. „Червона Калина“, стор. 148.

До ряду авторів, які друкують свої твори в „ЧЕРВОНІЙ КАЛІНІ“, прибув новий автор і треба сказати, що його воєнні нариси являються ліпшими як деякі інші твори з тої самої ділянки. В агадану книжку ввійшло 13 нарисів. Ось вони: 1. Хресний вогонь (стор. 4—15), 2. Відкорот (стор. 16—25) 3. Дякі лави (стор. 26—34), 4. Святі Вечір фронтів (стор. 32—43), 5. Мандрівна група (стор. 44—55), 6. Люсія (стор. 56—76), 7. Реполіційна офензива (стор. 77—88), 8. Бунт (стор. 89—99), 9. Відлукта (стор. 100—111), 10. Горюча стежа (стор. 112—118), 11. Переляк (стор. 119—124), 12. До своїх (стор. 125—139), 13. З Девікіяна (стор. 140—148). Автор описує на основі власних переживань картини з воєнного життя в австрійській армії, а влітак є кілька картин з воєнного життя на Україні. За найкращий нарис вважаю „Люсію“ (стор. 56—76). Є тут гарні описи боїв, а особливо опис виступу мерверта (стор. 65). Чотири останні нариси малюють воєнні переживання на Україні. Страшний своїм змістом є нарис „Горюча стежа“ (стор. 117—118). Деякі нариси є слабші. На загал книжка робить добре вражіння. Не знаю, як розуміти таке місце: „З одного місця, який під острим кутом звертає на схід дороги...“ (стор. 78). Чи місце є мужеського роду? Тайною Видавництва остане мабути і ся обставина, що в книжці нема списку, бо внакше годі се пояснити. На будуче повинно Видавництво дати про такі основні воєники.

інших курінів, але їм ніяк не вдалось здобути того міста. Ворожа армія окопалась і порішила боронити цього залізничного вузла до остаточности.

В українському війську вже було сотні вбитих у наступках на те місто, але дарма: З Москви прибули нові полки й українські передні стежі відступали, розбиті й остаточно знеохочені, зневірені.

В команді стрілецької бригади одержано наказ від годовного вождя армії, в якому дано до зрозуміння, що за здобуття міста Ж... стрілецькі переможців заслужена нагорода.

В грудях Гордуна забилось серце, розяснилось все ирачне, понуре чоло.

— Ось тепер мені нагода зробитись полковником. Найвища пора стати мені на чолі бригади! За чотири роки війни я заслужив собі на це!

Цілу ніч не зажурило ані ока: обдумував плян бою. Славолюбивість і мрія про степен полковника опанувала його так, що не міг заснути ні на мить:

— За три дні я буду полковником. Усміхався до своєї мрії... буду вождом бригади, пострахом ворогів, гордістю свого народу...

Неділя. Гаряче сонце палить як вогнем. Знесилені стрільці прагнуть спочинку. Гордун втомлений також, але жага побіди жене його вперед: Іде на своїому Султани на чолі курія і весь потопав в мрях:

— Уявляє собі, як-то його курінь машерує вулицями міста Ж... і як спянула товпа реве: „Слава Гордунові!“

Яке щастя бути побідником! Вперед хлопці! Довгий час курінь посувався безлюдним степом, а нарешті під вечер на обвиді замаячили сірі будівлі самотнього хутора, — мов островець серед моря шпешених лав.

— Уже недалеко хутір — озвався до Гордуна його джура Панько, що їхав поруч з ним на сухій, старенькій кобилі.

— Так, хутір. Але ми не будемо тут спочивати; аж в лісочку, — щоби блище до міста Ж...

— Ох, пане куріний! Міц такі потомлені! озвався

знов Панько, який на протязі кількох літ війни прожитой при боці Гордуна, так споріднився з ним, що відносився до нього більше як до старшого брата ніж до свого пана і вождя.

Гордун усміхнувся і вдоволено поплескав джуру по плечах:

— Не турбуйся Паньку! Видержиш! Колись на італійському фронті гірше було!

— Ох, було! По п'ядесят кілометрів утікали ми по горах і скелях.

— Чи памятаєш Монте Санто, Монте Кук, Монте Сабатіно?

— Хо, хо! До смерті не забуду! Дали нам там Італійці бобу: З баталіону в однім бою лиш десять людей живих осталося.

— Хе, хе, А тепер тут лекше!

— Та лекше, бо хоч чоловік знає, що бесі за Україну, а там? Чорт знає за що засіяні всі Альпи трупами Українців... А тут мені воєна сі подобає! Воєна то файна річ! Хоч страшно, але ладно! Навіть вмирати краще на війні ніж в дома на печі, як баба! Як би я був попом, то я мовився-б в церкві: „Од повітря, глада, вогня і мира сохрани нас Господи!“ Лише лінохи і нероби тужать за миром!“

Гордун усміхнувся з цієї філософії стрілецького антипаціфіста. Сам він любив війну і такі слова подобались йому.

Військо доходило до хутора, що потопав у яблуневих садах і в тінях високих кріслатих груш. Хлопці раділи, що назбирають стиглих овочів. Дивним спокоєм віяло від хутора.

— Яким чудом зберігся такий багатий хутір? Як не знищила його буря революції? — думав куріний отаман.

Тихо... мов би не війна... ні гуку гармат, ні пожеж... тихо... перед бурєю...

Із саду вибігло молоденьке, може 15 літне дівчатко, в нестро цягкованім фарушку і станувши біля воріт хутора сплеснуло в долоні:

— Тату! Це наші йдуть! Це Українці! — Вона підстрибувала з радості мов дитина, а її очі палали радістю і щастям.

З хутора вийшов старий сивий господар і низько вклонився командантові курія.

Гордун і Панько спинили коней і приглядались дівчині: це була дика степова цвітка, виколісана шумом вітрів, вилекана гарячим сонцем, — напоена чаром зоряних ночей. — Це було втілення молодечой сили, простоти і здоров'я.

Не була красунею такою, яку звичайно оспівують брехливі поети або малюють мистці. Ні! Кирпатенький її носик навіть був досить поганій, кругленьке личко сільської кралі було буденне, просте, але ціла її постать повна свіжости і чару першої молодости, примушувала кожного кохати її.

— Як ви називається красна панно? спитав Гордун.

— Тая... Таяна — відповіло дівча, соромно спускаючи очі в землю.

Гордун зам'явся, не знаючи, що говорити.

— А звідкіля це ви довідалися, що ми Українці, а не московські большевики?

Дівча всміхнулось, поглядаючи допитливо з підлоба: — Мій батько оповідав мені, що з Галичини йдуть Українці, визволяти нас від московського ярма:

— Го, го! То ви патріотка! Дуже мило чути такі слова, бо у нас мало таких дівчат, що розумілиб чого ми прийшли і за що боремось... у вас всі жінки ще по московські говорять! — розбалакався Гордун, щоби тільки довше постояти біля красуні.

— Може будете ласкаві вступити до хати. Ми залюбки привітаєм і погостимо своїх визволителів — просив господар.

— Десять хвилин спочинку! дав бригаді наказ куріний отаман Гордун.

Почулись оклики старшинських команд: „Розійтись!“ Довгі кольони сотень і чет розсипались, в дрібні гуртки і втомлене, вдоволене спочинком стрілецьтво заняло всі облоги, сади, поля — наче рої пчід облягають листя на дереві, втомившись в довгому леті.

Також джура Панько віджаючи на подвір'я, взяв шапчину „на бакір“, поправив на собі мундир, підкривив маленький чорний вусик і безперемонно відсміхався до Тани.

(Докінчення буде).

Що чувати в світі?

Конференція в Газі. Не тяжко було передбачити, що друга гагська конференція буде така сама або й ще більше бурлива ніж перша. Найважливішою справою о яку може легко ця конференція розбитися — це справа німецьких відшкодовань. Не все однак розбиваються речі о найважливішу справу. Часом буває так, що увага всіх звернена в тому напрямку, щоби виминути найбільшу перешкоду та її справді виминається, а за те насканується на якусь меншважливу справу, яка й може стати причиною катастрофи. Якожеж представляється справа німецьких відшкодовань? Щоби мати моральну і грошову піддержку Америки, якої голос в останніх часах є часто рішачий в світовій політиці, заклали Німці в Америку угоду. Угода ця не входить зовсім в рамки плану Юнга. На підставі тої угоди Німеччина зобов'язалася по перше — платити Америці як державі та поодиноким її громадянам відшкодовання воєнні по 40,8 мільонів нім. марок річно на протязі від 1930 до 1981 р., по друге — звернути Америці ті видатки, що їх Америка видала на утримання війська під час окупації німецьких земель. Ці видатки є розложені теж на річні рати, а саме по 37,8 мільонів нім. марок на протязі від 1930 до 1966 року. Очевидна річ, що це є величезні гроші, а сплачування їх ослабить в великій мірі силу і спроможність Німеччини як державки. І тому власне Франція виступає ворожо проти німецько-американської угоди, бо боїться, що Німеччина платячи згадані рати Америці, не буде могла платити тих довгів, що їх вона має супроти Франції. Та мабуть Франції треба буде помириться з думкою про цю угоду і прийняти її до відома. Це тим більше, що Англія ані не думає проти згаданої угоди виступати. Друга справа, що є зв'язана з німецькими відшкодованнями, це справа придумання способів, якими можна булоб змусити Німеччину до плачення довгів, що їх наложив на Німеччину верзальський трактат. І власне найбільш горячі і бурхливі балачки йдуть на гагській конференції про те, яких способів ужити, колиб Німеччина не захотіла або отягалася платити воєнні довги побідним державам. Трактат верзальський передбачував дуже гострі кари в такому випадку. Одною з таких кар була окупація німецьких областей такзваного рурського басейну. Тепер Німці поклякуються на плян Юнга і звертають, що той плян виключає подібного рода кари, то значить, що нема чого думати про якусь повне захоплення німецьких земель з метою вимушення на Німеччині плачення довгів. Франція знова, в особі голови ради міністрів Тардіє заявляє рішучо, що якийсь спосіб вимушення мусить бути і не відкидає думки про повне захоплення німецької Надренщини. Таке становище і домагання Франції є ослаблене рішеннями в тій справі комісії правників. Ця комісія вирішила, що колиб Німеччина не могла платити довгів тоді держава вірителі признають Німеччині дволітню мораторію. Після згаданих двох літ малаби зібратися окрема комісія „міжнародного Банку“, яка малаби видати оречення як і коли малаби Німеччина свої довги сплачувати. Таке рішення прийняла комісія правників одностайно, а в комісії цій був теж представник Франції (це було ще за попереднього французького уряду). Німці знова поклякуючись на рішення комісії правників кажуть, що на випадок недодержання Німеччиною речинців платити, справа буде віддана до вирішення роз'яснотому трибуналові. Колиб рішення цього трибуналу Німеччина не послухала передбачуються такі способи вимушення на Німеччині виконання рішення, як ось: зачнення границь Німеччини перед вивозом німецьких товарів та ввозом чужих товарів і сировинців до Німеччини, бойкот господарський Німеччини то що. Ці пропозиції німецької делегації, вивели з рівноваги французького міністра-дєльгата Тардіє. Він в розгоряченні сказав німецькій дєльгєтці, що вона пропонує такі речі задалегідь носитись з наміром не виконувати пляну Юнга. Цей виступ французького дєльгата дав нагоду переконатись

Франції, що з її становищем не погоджується більшість дєльгатів на гагській конференції. Це однак не значить, що якраз справа сплачування Німеччиною відшкодовань не є власне тою найбільшою і найбільш небезпечною скалою о яку може легко розбитися гагська конференція. — В справі спорів про відшкодовання поміж Чехословацькою, Румунією Югославією та Австрією з одного боку, а Мадярщиною, Болгарією та Польщею з другого, рішили великі держави загрози ти їм, що коли вони самі не поладять поміж собою спірних справ і не дійдуть до порозуміння, то плян Юнга буде введений в життя без їхньої участі.

Морська Конференція в Лондоні. Про важність цієї конференції ми писали вже в попередньому числі. Конференція ця має відбутись при участі Англії, Франції, Італії, Зєдинених Держав півн. Америки та Японії. Згадані великодержави говорити мають в Лондоні лише про розроблення. Очевидна є річ, що зі справою розроблень є тісно зв'язані справи політичних взаєвідносин поміж поодинокими згаданими державами. Від цієї конференції залежить як уложиться уся закордонна політика найбільших держав світа і через те конференція лондонська має першорядне значіння. Від цього, як поставлена буде справа морських збрень і рівноваги сил морських, залежати будуть в першу чергу взаєвідносини Англії та Америки, Америки та Японії, а в кінці Англії, Франції та Італії поміж собою. Від вислідів конференції залежить, чи Англія і Америка будуть далі зброїтись на перегони, а якщо так, то за якими союзниками будуть вони обидві оглядатися у взаємній боротьбі, чи теж вони в злагоді поділяться чануванням над світом. Очевидячки, що від того буде залежати весь уклад політичних відносин у світі. До недавня було так, що Англія (за попереднього уряду) увійшла була у порозуміння і союз з Францією, щоби в той спосіб ослабити становище і силу Америки. Новий англійський уряд переречкаув той союз Англії з Францією і рішив увійти в безпосередні переговори з Америкою в справі морських збрень і наладнання добросусідських взаєвідносин. Через те власне Франція, яка раніше, в заміну за піддержку Англії в справах ворогування її з Америкою, діставала все поміж Англії, коли ходило о Німеччину, — тепер найпідлась в самоті. Англія, покищо, не піддержує Франції ніде і цю обставину використовує Німеччина. Черговою, дуже важною справою є взаєвідношення Англії та Америки до Японії. Поміж тими трма державами стояв досі договір (заключений в 1922 році у Вашингтоні), що сили морські згаданих держав мають бути що до пунктів такі як 5 : 5 : 3, себто Англія і Америка мають мати по 5 пунктів, а Японія 3 пункти. Тепер хоче Японія, щоби це відношення пунктів змінити в її користь у такому відношенні як 10 : 10 : 7. Проти такого бажання Японії виступає рішучо Америка, яка просто боїться мати на Тихому Океані таку велику морську силу, якою Японія вже є, а хоче бути ще більшою. Є ще цілий ряд дуже важних справ, що їх має рішити лондонська конференція. До чого та конференція договориється при тих величезних ріжних інтересах поодиноких заінтересованих держав — трудно сьогодні сказати. Є більше даних думати, що лондонська конференція не сповнить того свого угодового завдання, що його вона перед собою ставить. Так чи інакше, — це буде одна з найважливіших конференцій, які відбулися на протязі останніх кільканадцяти літ.

Большевики. Остання сєсія центрального виконавчого комітету С. С. С. Р., що оце недавно відбулася, виявила дуже багато неприємних для большевиків річей і фактів. Про деякі з них ми писали вже в попередньому числі. В міру цього, як надходять нові большевицькі газети, довідуємось про правдивий образ дотеперішніх „успіхів“ тєв. пєтлєтєкє. Большевицькі газети трубили весь час про величезні успіхи в дєлянці вищення приватного, одиначного сільського господарства і про величезний зріст тєв. колєк-

тивного господарства („колхозів“). Разом з тим большевицькі газети на весь рот кричали про величезні успіхи в дєлянці упромисловлення С. С. С. Р. Тимчасом відбута сєсія центрального виконавчого комітету С. С. С. Р. довідалася від своїхже дєльгатів з місць про правдиву причину зросту числа сільських „колхозів“, довідалася теж як стоїть справа з упромисловленням С. С. С. Р. Хоча всі ці відомости, що їх подають большевицькі газети, перєсіяла через густе сито чєкїстєвє цєнзура, то всежтаки, а може й тим більше, вони можуть служити доказом як большевицькі отуманювали народ і самих себе. Сільські дєльгати ствердили між іншим, що зріст „колхозів“ пояснюється не охотою і бажанням сєлян заступати приватне, одиначне господарство, господарством колєктивним, а просто тим, що сєлянство настільки зубожїло, що не має можноти вести власну господарку. Дєльгати заявляли: „За Уралом був цього року повний неурожай. Те саме над сєредущою Волгою та в північно-західних округах Сибїру. Брак пашї для худоби змушує сєлян до масової випродажї худоби. Гроші за продану худобу ховають сєляне на ліпші (або ще гірші! — ред.) часи, а самі стоячи віч у віч з повною руїною свого господарства, — не мають нічого іншого як приступати до спїлки жєбраків, якії на імя „колхоз“. Таких жєбраків є з дня на день щораз більше, а наївні теоретикї „пєтлєтєкє“ затїрають руки з радости, — мовляє — ідея колєктивїзацїї побїджає серед сєлянських мас“. Повний розвал сільського господарства в С. С. С. Р. йде повним ходом. „Приватні, одиначні господарства нищать влада, а натомість новоповсталі господарства колєктивні не представляють майже ніякої сили і вартости в порівнянні з господарствами приватними, одиначними“. Не краще представляється дїло в дєлянці промислу. Московська газета „Правда“ пише, що вже перші місяці тєв. пєтлєтєкє виказали, що передбачене темпо розвитку промислу не було здійснене. І так в тяжкому промислі упала продукція в жєвтні о 3 і пів відсотків в порівнянні з вереснем, а в інших галузях продукції цієї відсоток зменшення є ще більший, бо виносить аж 5 і пів відсотків. Ще гірше стоїть справа в дрібніших галузях праці, — ремєслї і то-що. Цї всі факти стверджені сєсією Ц. В. К. і самимиж большевицькими газетами, не перешкаджають ї далї кричати большевикам про те, що одинокими ворогами „пєтлєтєкє“ є український кулак, або правї чи лїві опозиціонїсти в нутрі комєністичної партїї, та горлати про те, що нужда і руїна сільського господарства, що загання сєлян до „колхозів“ — це „радїсний факт побїди соціалїстичних ідей“. — Чистка — це те вічно модне слово в С. С. С. Р. Воно трохи може й дивно, бо Москалі — народ дуже нехлюйний. Він таким все був, а тепер тим більше є таким. Московське слово — чистка, має своєрідне значіння. Усовується на Московщині всіх тих, що хотїлиб сяку-таку направи завести і це називається у Москалів чисткою. Тепер такою чисткою займається Сталін. Він викидає з відповідальних посад і урядів всіх тих, — що мають іншу думку ніж він сам. І так в останніх днях звільнено від виконання уряду комїсара земельних справ на тєв. радїанській Україні за те, що він заступався за приватними, одиначними сільськими господарствами. З найвищого суду в Харкові усунено трєх членів того суду зате, що вони мали неогодженитись з останніми арештами українських культурних дїячів.

Румунія. Від 1. сїчня увїйшов в життя новий закон про адмінїстраційний подїл Румунії. Цїла Румунія дїлиться таким чином на 7 дїректорїятїв, а саме: Волощина, Мультани, Молдавія, Бєсарабїя, Сємїгород, Банат і Буковина. Іменовано теж дїректорів цих провінцій. Опозиція, що від самого початку ставилася ворожо до такого подїлу, веде далїше боротьбу з виданим законом, кажучи, що він посилює творенню ріжних провінціалїстичних патріотїзмів, а навітї самостїїницьким стремлїнням поодиноких країв.

Поміч і ратунок
без кривавої болїсної операції!

Скєрєлення костєв, нїг, згорблєння плєчєв і пропуклїну черєва або осунєння і обїрвання кїшок вїна у мужчїн і жїнок (вїпаданнє матїцї) і дїтєв не вїльно занєдбувати, бо чоловїк робїться калїкою на цїлє жїттєв, загрожує йому скрут кїшок, що є дуже небєспєчне для жїттєв! Лїчївчї простуючі, ортопєдїчнї апаратї як також про дуклївнї і хїрургїчнї бандажї, стрїмуючі і усуваючі найтяжчї і найнебєспєчнїшї рутурї пахвїнї і пупка спорадженї пїсля моєї найновшї методї. САЛБОНОВІ ПРОТЕЗИ (штучнї ногї). Прїймає:

Спеціалїст РАПАПОРТ
ДїРЕКТОР ЛїЧїВЧО-ОРТОПєДїЧНОГО ЗАВЕДЕННЄ ЛЬВїВ, УЛ. КРАСїЦЬКїХ № 8.

УВАГА: Особлїста явка хорїх в заведєннє **комєчїна**. На письмєнні запїтї в причинї браку часу не вїдповїдаєтєся.

ПОДЯКА: Вн. спеціалїстовї для пропуклїн Дїректоровї І. Рапапоровї у Львовї, ул. Красїцькїх 8, складою подяку за стрїманнє моєї здослївої пропуклїни, з поводї коргої мав частї атакї умлївання та непрїтємноти — бандажом його методу. Тепєр чуєся здоровим і здїбним до сповнєння службї.

Др. Рот, ст. радїк Шкїльної Кураторїї.

«РЕРЕГЕ»

	ДЕТАЙЛІЧНО	
КАЛЬОШІ	дамські на теплій малин. підшївці	зол. 10,40
	мужєські на " " "	зол. 11,70
СНІГІВЦІ	дамські на підш. тепл., верх jersey чорний з аксам. вїлог. і клямрою	зол. 15,50
	дамські, верх з габард. чорної або бронз. з аксам. вїлог. і клямрою	зол. 18 —
	дамські, цїлі з гумї шарї, чорні або беж з пересовуюч. гузіком ватр. вїсше замкнєтї	зол. 20. —
ЧОБІТКІ	чорні, шарї або беж з момент. замкнєнням	зол. 38 —

Жадайте всюди тїльки марки „РЕРЕГЕ“ з підковою

До Українського Громадянства.

В м. Кїотанжї (Франція) українська колїонїя складається з ємігрантів — старшин і стрїльців — що в наслідок Вїзвольної Боротьби змущєні були залишити Батьківщїну. Цим ємігрантам доводиться заробляти на жїття тяжкою фізїчною працею на місцевих фабрїках та заводах. Деяка частина ємігрантів переобтяжена родинами і ця обставина ще більш ускладнює щодєнну боротьбу бувших учасників національного визволення за своє існування.

Особливо тяжким є становище дїтєв, які роками перебуваючи в чужїй країнї (деякі народилися в нїй), поступєнно денационалізуються. Ця обставина особливо пригноблює батьків, які віддали стїльки жєртв і кровї на служєння Батьківщинї. Щоб якось запобїгти денационалізацїї своїх дїтєв, батьки зорганїзували місцеву шкїлку, де дїти виховуються в національному дусї та мають над собою догляд у той час, як батьки занятї на праці.

Одначе удєржаннє цїєї шкїлки, яка вимагає педагогїчного персоналу, українських пїдручників тощо, не під силу батькам. Якї заробляють лише не-обхїдний мїнїмум для існування. Таким чином шкїла стоїть під зарговою лїквідацїї, з чим зв'язана втрата останньої можливости національного виховання дїтєв та поступового вироблення з них позитивних українських громадян.

Обовязком нашого краєвого громадянства є допомогти після своїх можливостей задержанню цїєї шкїлки при жїтті, облєгчючи таким чином суспїльний тягар, що наразї виключно лежить на виснажєних тяжкими єміграційними умовами батьках цїх дїтєв. Гроші на згадану мету просїється надїслати на адресу редакції „Українського Голосу“. — Редакція.

Союзи і Товариства.

До Українського Громадянства.

Культурна сила народу мїрїться тим, що він нового творить, будує, насаджує. Українцї по цей бїк Збруча не можуть поведлїчатися надто великими дїлами в тїм напрямї і тому вони тут слабї як суспїлство і як нація.

Зокрема не думаю дотепер про те, щоби був у серці краю, у Львовї, льодовий дїм, де кожний хто прїїде з краю, чи то сєлянїн здалєкого закутка, чи інтелїгент, чи ремїсник — мїгби найти своє оточєння, нїчлїг, клуб, читальню, харчївню. Також робїтничє і ремїсничє населєння Львова і досї не має тут відповідного простїрнїшого льокало, де воно моглоб гуртуватися і алекати товариське жїття і національну свїдомість. Професїйнї організацїї українського трудового населєння теж не розвиваються як слїд, не маючи такого осєредка у Львовї, через що робїтничтво підпадає впливам польовїзацїї.

Кращє вже стоїть справа з інтелїгенцією, яка все таки має де вїтїтєся у Львовї, але про потреби т. з. вищої клєсї і досї не подумано як слїд.

Цьому недомаганню мусїмо гарадити. Підписана управа заснована в тїй цїлї коопєративнї „Український Робїтничий Дїм“ дає оцим почин до нового культурного дїла, до звїдженнє у Львовї — аудїєнцїї всього свїдомого українського громадянства — як у краю так і на єміграцїї

УКРАЇНСЬКОГО РОБІТНИЧОГО ДОМУ
у Львовї!

Цей дїм має стати культурним осєредком всього того, що вїрїть у вїдродженнє трудових мас українського народу, цїєї правдивої основи української нацїї. Цей будинок має стаги осєредком нової народної культури, яка звїдси має розсїєвати свої животворнї проміннє на весь край. Тут має повстати народня чайня, нїчлїгарня, клуб, бїбліотєка, тут повиннє знайти помїщенє людовий театр, тут слухатимє незаможне українське населєння викладїв радїових і звичайних ком-

цергів, словом — тут має зосередитися товарське життя демократичної України.

Чи вдасться здійснити цю мрію?

Це залежить від Тебе, український громадянин. Це залежить від того, чи Ти вже дозрів називатися членом суспільства. Бо членом суспільства не є всякий, хто живе між суспільством, тільки той, хто співчуває суспільним справам, хто ділом підпірає суспільні дії.

Український Громадянин! Все одно, де Ти живеш: над Дністром, Прутом та Приплетю, в Детройті, Нью-Йорку чи у Чикаго, в Аргентині, Франції чи Німеччині — прийми до відома, що у Львові закладаються підвалини нової суспільно національної твердині:

УКРАЇНСЬКОГО РОБІТНИЧОГО ДОМУ у ЛЬВОВІ (УРД)!

Чи покажемося гідними назви живого суспільства — залежить тільки від Тебе. ГРОМАДЯНИНЕ!

Перший камінь під будову покладено збірками сотень селянства, робітників, інтелігенції в краю. Поважну поміч уділяло вже українське робітництво в Америці, ухваливши ухвалити з фондів „Українського Робітничого Союзу“ жертву на УРД в сумі ТИСЯЧ ДОЛЯРІВ.

Та це тільки початок. Потрібні ще великі і довгі зусилля. Та ми не траїмо надії, що адумане

ВЕЛИКЕ ДІЛО вдасться здійснити. Бо безмірно є наша віра

У ВЛАСНІ НАРОДНІ СИЛИ.

Кличемо до всіх живих:

ПІДОПРІТЬ НОВЕ, ВАЖНЕ ДІЛО:

Жертви, як поодинокі, так на збіркові листи, дальше квати з розпродажі цеголок — надсилати на адресу: Центробанк у Львові, Ринок 10, на вкладкову книжку ч. 9638 для: „Український Робітничий Дім“ у Львові.

Управа кооперативи видала також мистецько виконані почесні грамоти для тих жертводавців, які зложать одноразово або місячними ратами вартість десять доларів.

Імена осіб, які пожертвувать п'ятьдесят доларів, будуть виписані на окремій камінній табличці майбутнього дому і вмуровані у вугли дому, окрім видачі грамоти.

Діяльність кооперативи підлягає контролю надвірної ради, зложеної з 7 членів, на чолі з Іваном Макухом, бувшим секретарем внутрішніх справ Української Народної Республіки. Вищу контролю виконуватиме Ревізійний Союз Українських Кооператив.

Зі збіркової акції буде що пів року оголошуватися рахунковий звіт в усіх українських часописах без ріжниць напрямку.

ГРОМАДЯНИНЕ! Своім чинним приміром заохоти других до здвигнення Українського Робітничого Дому у Львові.

За Управу Кооперативи: „Український Робітничий Дім“, Кооператива з обмеженою відповідальністю у Львові.

Підписи.

Виділ ЧИТАЛЬНИ ПРОВСІТИ В ЛЕТНІ, дрогобичького повіту, просить отримати всіх українських Громадян, що одержали наші відови з проханням жертвувати свої лепти на будову Народного Дому в Летні, щоб оскільки не можуть жертвувати своїх лепт, звернули нам ласкаво почтові перекази, яких нам уже бракло, а які моглиби ми вислати іншим українським громадянам. Кошти получені з накладом і висилкою поштою великі а запасного фонду Комітет не має, щоб міг дальше закупити перекази на висилку по званих адресах. Тому отсе примушені ми були звернутися цего дорогою з нишнім запитом до укр. Громадянства. — Виділ Читальні „Провітв в Летні: Андрій Лавриш, голова, Михайло Макар, секретар.

МИРА, ЛАДАН, Ессенці до горівок, оцгу і руму, брилянтин і олійки до волосся, середянки перфумерійні і туалетові на святочні подарунки по цінах дуже дешевих поручає **Антика і Дрогерія під „ЗВІЗДОЮ“**, вул. Францішканська ч. 24.

КІНО „РЕДУТА“ вул. Костюшки (Нар. Дім) найновіша програма від 30. XII. Л Ю Б О Щ І, Р і ф і Раф. — Від 3. I. ТАЄМНИЦІ СОПРУЖА.

Збіжева біржа.

(Ціни в золотих за 100 кілограмів, в місяці де збіже вагуютьсся).

Пшениця двірська: 38.50—39.50; Пшениця селянська: 33.25—36.25 Жито: 24.75—25.75; Фасоля біла 70—85; Фасоля чорна 50—55; Горох пів Vict: 30.50—35.50; Горох польовий: 23.75—26.75; Вика чорна: 26.75—27.75; вика шара: 24.00—25.00; Сіно солодке прасоване: 8.50—9.50; Солома прасована: 5—6 Гречка: 24.75—25.25; Лен: 67—69; Отруби житні: 12.00—12.50; Отруби пшеничні: 13.75—14.25; Каша гречана: 48.75—50.75; ячмінна: 37—38; Пендак: 35—36; Просо: 27.25—28.25; Конюшина червона: 125—135; Мак синій: 130—140; Мак сивий: 90—100.

Новинки.

В цьому числі зачинаємо друкувати перше оповідання п. **Олеся Бабія**, зі збірки його оповідань „Іхав Стрілець на війноньку“. Збірка ця появитьсся згодом окремою книжкою.

АРЕШТИ НА УКРАЇНІ. Як довідуємося арешти та розстріли на совітській Україні продовжуютьсся. Передовсім арештують бувших військових, старшин Української Армії, а чимало вже розстріляно, між іншим і декого з тих Галичан, що залишилися на Україні. Арешти відбуваютьсся по всіх українських центрах (Київ, Харків, Житомир, Черкаси, Полтава і т. д.). Судовий процес відбудетсся в січні. Скількість обвинувачених значно зросла. І так під суд окрім академіка Бфремова віддано ще кількох академіків (Кримського, Холодного та інш.) Так само окрім єпископа Чехівського піде під суд кілька десятків священників та єпископів з української автокефальної церкви, як також значна скількість професорів та студентів. Ці факти наглядно свідчать, що Москва за допомогою Д. П. У. намагається стероризувати українську провідну верству. Московські агенти стараються за всяку ціну приточити арештованим „польонофілство“. Тому саме тепер „викрили“ у Києві польську шпигунську організацію, хоч загалом відомо, що Польща провадить шпигунство вже роками, так само як це робить Москва у Польщі.

Заборона протибольшевицького віча пражського поліцією. Нас повідомляють, що сєдикане Організацію Українських Націоналістів віче з метою внесення протесту проти большевицького терору на тєв. Радянській Україні, — заборонила пражська поліція. Після цього рішено скликати довірочну нараду розсилаючи поіменні запрошення. Але й цю довірочну нараду поліція заборонила. — Оттак большевики дістали несподіваного союзника в особі пражської поліції.

Ново Видавництво. Від січня 1930 зачне видавати Накладня Михайла Таранька у Львові „ПОПУЛЯРНУ БІБЛОТЕКУ“, що буде виходити періодично раз у місяць, окремими книжечками в об'ємі 4—8 аркушів друку, формату 16-ки, популярно-наукового змісту. Першим випуском цієї БІБЛОТЕКИ за січень буде книжечка проф. Дмитра Дорошенка п. з. „По Рідному Краю“, мальовничий опис подорожі по Україні з численними ображками. Метою цього нового видавництва є поширення пожиточних і потрібних для життя відомостей з рїжких ділянок знання серед широких кругів нашої суспільности. Отже ці маленькі книжечки мають стати інтересною лектурою для селян і робітників, а також для шкільної молоді. Кождий народий учитель, священник кооператор, зможе при допомозі цих книжечок вести успішно культурно освітню працю серед широких мас. Всі книжки будуть ілюстровані, що причиняється до їх популярности, бо при помочі образків краще утєвляютьсся в пам'яті читача прочитаний зміст. Цілорічна передплата на 13 книжечок вносить 15 зл., піврічна 8 зл., а квартална 3 зл. Книгарська ціна

поодиноких книжечок буде від 50—100, вища. Отже в дорозі передплата матиме кождий значно дешевше цю пожиточну книгозбірню. Гроші слати на адресу: Накладня Михайла Таранька. Львів ул. Зіморичеве, 3.

Одним миром мазані. На образ і подобиє москвофільських галабурд під Волоською Церквою у Львові, устроїли минулого тижня червоні москвофіли галабурду в салі „Сокола“ в Станиславові, де вібралась місцева націоналістична молодь, щоб запротестувати проти московського терору на тєв. радянській Україні. Галабурдники ровкинули на салі комуністичні відозви, за що одержали від націоналістичної молоді належну відправу. — Наарівав коначність наложити каганець на московське рило.

Президент Польщі впав жертвою нехтовання конституційних прав. Минулого тижня трафилоса президентові Польщі таке, що хтось підслухав його телефонічної розмови з головолю польської ради міністрів—проф. Бартлем. Розмова ця мала бути таємною. Згідно з законами польської конституції—не вільно нікому підслухувати телефонічних розмовані розпечатувати листів, що їх пише один громадянин до другого. Але це є так лише на папері, бо ось показується, що навіть президент не може користати з цього, належного кождьому громадянину права. В цій справі зараджено слідство, а запитаний про це польський міністер почт і телефонів, Бернер, заавив, що був час, коли справді всі телефонічні розмови були урядово підслухувані, але від якогось часу розмов цих урядово (офіційно) не підслуховується. Чи це значить, що тепер підслуховується не урядово?

В большевицькому раю Гідять смердячі яйця. В Москві, як теж по інших містах С.С.С.Р. стали минулого місяця продавати на карточки по два яйця на особу. Ті усі, що діждались такої благодати не замітали навіть, що на яйцях була німецька печатка „Zurick“ (назад). Всі думали, що большевики закупили у Німців більший запас яєць для своїх голоднілих громадян. Тимчасом показалося, що це смердячі яйця, що большевики хотіли вислати до Німеччини, але тому, що в Німеччині нема раю: Німці не хотіли такими яйцями ушасливлювати своїх громадян, — відослали їх назад до Москви.

Мєсть Тутанкгамєна Два тижні тому згинув підчас автомобілевої катастрофи англійський Др. Карвер, один з тих що відкрили і досліджували таємничий і на весь світ славний гробівець Єгипетського володаря Тутанкгамєна. З поміж тих учених, що досліджували разом з Др. Карвером гріб Тутанкгамєна вже девятьох згинуло неприродною смертю і то в дуже скорому часі один після другого. Др. Карвер — це десята з черги жертва мстивого Тутанкгамєна. Перекази кажуть, що Тутанкгамєн умвразоу заборонив рухати гріб в якому велів себе поховати.

Пімота небіжчика. В місточку Людвіполю помер нагло жид Блюм. Перед самим похороном зголосився до рідні посередник від женячок і зажадав 50 рублів до їх їоби то був винен йому небіжчик за піднайдення Блюмові жїаки, 20 літ тому. Рідня похорон затримала і пішла до Рабіна радитисся. Рабін порадив заплатити посередникови 50 зл.; так теж рідня зробила. За кілька днів прїбїг до рабіна посередник і сказав, що небіжчик зявляється їсму поночі, запалює чорні свічки і від грожуєтьсся за те, що він відтягнув похорон. Рабін порадив посередникови піти на могилу Блюма і відправити там молитву за спочий душі небіжчика. Посередник так зробив але зараже при перших словах молитви упав мертвий на удар серця.

Ото раз „маньяки“. Після остаточного переведення рахунків голосної вистави краєвої в Познані, показується, що

рахунки тої вистави виказують 2 і 1/2 мільона золотих недобору. Недобір цей має частинно покрити польський уряд, а саме він має дати 1 і 1/2 мільона, а рада міська Познаня решту.

Щурі причинюють страшного голоду. На островах індійського океану появились перед кільченням збіжа щурі в таких скількостях, що вїли все зерно, а потім в додатку кинулись на хати. Перед ними не в силі нічого заховати, усе знайдуть і вїдять. Газети доносять, що з того приводу багато мешканців згаданих островів умирає. Навіть цілі села стоять пустками. Найбільше умирають діти.

Надіслане.

Гімназійний матурист пошукує ЛЕКЦІЇ в місті або на селі. Зголошення під „ІНСТУКТОР“ до Адміністрації „Укр. Голосу“.

ЖЕНЩИНИ! Дуже багато жіночий терпять на внутрішнє обірвання, яке буває звичайно по пологах, з тяжкої праці, з подвигання і багато інших причин. Отже жєниця буде цілком певно здорова, хоча до життя і праці, коли спровадять спеціальний бандаж проти внутрішнього обірвання.

При замовленню треба подати міру в сантиметрах або ниткою 1) в пасі, 2) навколо череве, 3) навколо під черевом, потім зріст (низкий, високий чи середній) кількість перебутих пологів. Треба описати чи є нестравність шлунку, утиск і болі, що тягнуть в середину, біль в крижах, плечах і під лопатками, біль в підчереві або в пахвині, біль ноги одної або обох і т. д. Все докладно описати і з цілим довірям спровадити бандаж або спеціальний пас черевий на гумах, приряджений і доповнений відповідною пельотою приспособленого до роду терпіння. Ціна від 25 до 45 зол., надзвичайної конструкції ціна дорожча.

В терпіннях і хворобах з причини внутрішнього обниження або обірвання і шлунку, кишок, матиді і нирок жадні ліки не помагають, а тільки хвилево успокоюють болі. Одиноким же ліком крім операції в застосованні бандажи, набутого у спеціаліста-бандажиста.

М. Л. Полячек в Самборі N. 20 а.

Рівнож і для мужчин достарчується спеціальні паса проти обниження шлунку, нирок і кишок. Бандажі пропускнивої заосмотрують найбільші застарілі ругутри пупка, черева, пахвини та усунення відл. — Пончохи гумові проти жїляків і спущенню нїг. — Гумові мочники для ослаблєних на пухир мужчин і жінок до ужиття підчас хоуд, праці, подорожі і в часі спанья. — Простодержачі і коректори проти згорбленню і скривленню хребта. Протєви штучних рук і нїг для калік і ампутованих.

Вповаж. Пану Др. Романові Несторовичеві складаю якнайсердечнішу подяку за безкористне вилічення моєї донечкі з дуже тяжкої і небезпечної слабости. Незай Бог стократно винагородить Вам Вл. Пана Доктор за цей добродійний чин. Анна Шпугляр сєтра Трєтого чина в Перемишлі.

В справах публичних уділяю пораду особисто в понеділки і п'ятниці в год. 11 — 1 в полудне.

Посол Др. В Загайкевич.

Конфекційний Дім

ЙОСИФ ЛЕТТЕ

Перемишль, Площа на Брамі 5. Тел. 95а

Наймовірне, але правдиве! Хто хоче за безцінь набутти все, що потрібне для дому і родини, хай зажадає цїнник, котрий безплатно вилеємо відворотно. „Централа Закуп“ Християнський Виспільковий Дім, Познань, Вронєцька 3.

Фотографічні апарати і прилади до них поручає найлєшевше одинокий спеціальний склад „Foto“, Перемишль, Францішканська 14.

Др. РОМАН НЕСТОРОВИЧ

ордиує у внутрішних і жіночих недугах в Перемишлі, ул. Францішканська 37 П (площа на Брамі). КВАРЦЕВА ЛЯМПА. ХЕМІЧНІ АНАЛІЗИ. Просвітлювання Рєнтгєном.

На пикулицькім цвинтарі знайдєно лігний плащ. Властителя проситьсся зголоситисся до канцелярії Жїноч. Інституту ул. Татарська 4.

СПЕЦІАЛІСТ ВСІХ НЕДУГ ЖІНОЧИХ ТА АКУШЕР
б. лікар клініки в Берліні та Дрезні
Др. А. РАЙФ
Перемишль, Водна 2.
(ріг Ринку) Тєлєф. 450 (394)

Семен Дмитраш, Перемишль, вул. Сінна ч. 8. має до продажі **ВСЯКІ РЕАЛЬНОСТІ** — кам'яницї, будівельні площі та посередничить в двірських парцеляціях, помешканнях і т. п.

ЖАДАЙТЕ
у всіх кооперативах
МИЛА

Кооперативної Фабрики
„ЦЕНТРОСОЮЗ“

Уживайте
ЕЛЕІАНТ
бо се найліпша паста до обуви і своя
Львів, Кордецького 51.

Купуючи паперці до курєння

„КАЛИНА“

з одинокої української кооперативної фабрики
„Будучність“ в Тернополі.
Причиняєтсся до розросту рідного промислу і даєтє заробіток українському робітництву

Найстарша в краю Ліярня Дзвонів
БРАТІВ ФЕЛЬЧИНСЬКИХ
в Калусі вул. Сїведка і в Перемишлі вул. Красінського 63.
Відзначена золотими медалями на краєвих і заграичних виставах як:

„GRAND PRIX“ ПАРИЖ 1927. міжнарод. вистава.	ЗОЛОТА МЕДАЛЬ ВІЛЬНО 1928. Рільничо-Промислова Вистава.
„GRAND PRIX“ ЛЬБЖ 1928. Бельгія, міжнарод. вистава.	ВЕЛИКА ЗОЛОТА МЕДАЛЬ — ЛЬВІВ, церковна вистава.
ВЕЛИКА ЗОЛОТА МЕДАЛЬ ПОЗНАНЬ 1929.	Золота Медаль СТРИЙ 1909. Господар. Вистава.

ЛІКЕРИ зробити дома може кождий **ЛІКЕРИ** в 70 ріжних смаках **„СТЕЛІ“** в 70 ріжних смаках
ДО НАБУТТЯ В АПТЕЧНИХ СКЛАДАХ. ГОЛОВНИЙ СКЛАД:
В. І. МУШИНСЬКИЙ В ПЕРЕМИШЛІ, Галичина.
Для П. Т. кооператив і торговель відповідний опст.

Купуйте отєі книжчки:

Дуб: Співаник. 60 пісєнь з нотами. 60 образків.	Ціна 3 зол.
Л. Бачинський: Празїла доброго повєлення, 120 ст. 60 обр.	„ 3 „
Л. Бачинський: Спостєреженя (людей, звірат і др.) 48 ст., 40 обр.	„ 1 „
Л. Б. і С. Дмоховський: Рїк в садку і городі, господ. підручник.	„ 1 „

Замовляти через Адм. „Укр. Голос“. Хто гроші висилає наперед, пересилка даром.
Хто купить на 6 зол. дістане даром одну книжку, хто купить всі отєі книжки, дістане 2 книжки даром, вартости 2 зол.